

Nemzetközi TDK, Pozsony, 1983

Október 23–26-ig a szocialista országok közgazdasági főiskoláinak és egyetemének hagyományos találkozója a Duna-parti városban.

A konferencia jelmondata, amely bizonyos mértékig tematikaorientáló is kívánt lenni, a következő volt: „A marxista közgazdasági elmélet szerepének növeléséért és alkalmazásáért a fejlett szocializmus további építésében.”

A takarékosági okokból — a megérkezést nem számítva — három konferenciánpra rövidített rendezvényre — a korábban valamilyen módon magukat képviselő — jugoszláv és román diákokon kívül minden európai szocialista országból és Kubából is érkeztek vendégek. Igen népes volt az NDK és a szovjet delegáció, s nagy számban léptek fel a különböző csehszlovákiai intézmények hallgatói is.

Az idén, először történt úgy a rendezés, hogy a TDK ideje alatt az oktatók számára is előadási lehetőséget biztosító nemzetközi konferencia is megrendezésre kerüljön.

A magyar delegáció, melyet egyetemünk 9 dolgozóval és a pécsi diákok 6 dolgozóval

képviselet (a főiskolák az utóbbi időben lemorzsolódtak a versenyről) dr. Fekete Ferenc professzor vezetésével, a kísérő tanárokkal együtt összesen 25 fős létszámmal, 23-án, vasárnap délelőtt érkezett Pozsonyba. A helyi szervezés — igen előrelátóan — a pályaudvarról egyenesen a nevéhez illő méretekkel bíró „Mamut” sörözőbe vitte a társaságot, ahol az első napi ebédet és vacsorát költöttük el.

A diákkonferencia hétfő délután és egyes szekciókban a keddi délelőtt egy részében is folyt. Problematikus volt az egyidejű megrendezés, így hallgatóink egymás előadására nemigen mehettek el. Az egyes előadásokra szánt idő némely szekciókban 10 percre való sűrítése — orosz nyelvtudásunkból kiindulva — bennünket kevésbé sújtott, mint a konferenciát egészében.

Dolgozataink megérkezésével és a szakmailag megfelelő szekcióbeosztással ezúttal nem volt probléma (ezeket Fekete Ferenc egy korábbi útja során személyesen intézte), a díjakat tekintve azonban valamelyest elmaradtunk a korábbi idők átlagától. Ebben orosz nyelvtudásunk és a ki-

vitt dolgozatok egy részének tematikai-koncepcióbeli hátránya mellett szerepet játszott az is, hogy az idén a díjelosztásban kevésbé játszottak szerepet a nemzetközi paritásos normák, mint a hazai intézmények kiegyensúlyozott preferálása. Valószínűleg a nagyobb részvételi arány és a színvonal sem magyarázza, hogy az első három helyre a szekciók 80%-ában — a kisebb csehszlovákiai intézményeket nem számolva — két hazai, rendre egy pozsonyi és egy prágai versenyző is került. Sikeresen szerepeltek a szovjet diákok is, akik hat fődíjat és 5 különdíjat nyertek. A nemzetközi összehajrázó zsűri munkájában egyéni kénytelenségünk az idén is részt vettek. Fekete Ferenc az agrár, Daubner Katalin a pénzügy, Tóth Ferenc a polgári, Réczey Imre pedig a gazdaság-matematikai szekció zsűrijének a tagja volt. A budapesti diákok közül Budaházi Péter—Kalotay Kálmán: Hitelválság a világgazdaságban — fizetési nehézségek Magyarországon c. és Antoni Radev: Nyitottság: mérték és állapot című dolgozata fődíjat, Branyiczki Imre: Mezőgazdasági szervezetek összehasonlító

elemzése c. munkája pedig különdíjat kapott. További résztvevőink voltak: Antal Erzsébet—Juhász Imre, Nagy Annamária—Gede Melitta, B. Zombory Viktória—Balogh Imre közös dolgozattal, Csoma Róbert, Nagy Gergely és Tétényi Tamás pedig egyéni munkával.

A konferencia harmadik napján került megrendezésre a Marcz-forduló jegyében zajló, tanárok számára rendezett nemzetközi konferencia. Ezen magyar részről Fekete Ferenc: „Marxi elmélet és szocialista gazdaságfejlesztés” címmel előadást tartott. Jó lenne, ha a tanári tudományos és módszertani nemzetközi konferencia hagyományává válna.

Ugyancsak szerda délután került sor az ünnepélyes díjkiosztásra, illetőleg a staféta átadására a jövő évi 15. jubileumi konferenciát rendező kar dékánja számára.

Egészében véve a konferenciát jó hangulatú, s több szempontból hasznos rendezvénynek értékelhetjük, amelyen hagyományosan szívesen veszünk részt.

Tóth Ferenc
pol. gazd. tanszék

November 10-én, a Budapest Sportcsarnokban tartott békenagygyűlésen Hídvéghy Melinda, IV. évfolyamos közlekedés szakos hallgató is hozzászólt Kereszthury Dezső és Pozsgay Imre mellett

Tárnok Zoltán felvétele

Béke

BÉKE. A világ bármely nyelvén kimondva, ugyanazt jelenti: békét, biztonságot, nyugalmat, magát az életet. Békét kér az emberiség a világnak, biztonságot az építés, a haladás, az emberi fejlődés jegyében, nyugalmat az elnyomástól, erőszakától, terrortól. A béke olyan fogalom, amely sokkal többet jelent, mint leírásának egyszerűsége. Jelenti a vidámságot, a boldogságot, az emberi kapcsolatok, jelent szeretetet, testvériséget és sajnós, civilizációs korunkban ellenállást. Ellenállást az olyan erővel szemben, amelyek a béke megtörését tervezik, amelyeknek az a szó: béke nem sokat jelent. Pedig a béke mindenható tud lenni: közösséget kovacsol, társadalmat szül. Együtt jelent mindent, amiért az emberiség évmilliók során küzdött, és áll ki mindazok ellen, akik lerombolása ellen harcoltak. Erejét, hatását használták már háborúban, békében, fegyverként és összefogásként, bemocskolva — fel-

emelve. De a béke feltételét jelenti az örökké legfontosabbnak: kihasználni a születés adta lehetőséget. ÉLNI.

BÉKE. Tíz nyelven volt kírva és a legtöbbször hangzott el ez a szó november 10-én, csütörtökön a Budapest Sportcsarnokban a békenagygyűlésen. Több mint tízezer ember jött el ezen a napon az impozáns sportlétesítménybe, hogy jelenlétével, zászlójával, hangjával és az intézmények, üzemek, tanintézetek által készített több száz transzparencsrel, táblával kifejezze békevágyát. A sok-sok felirat mind a rakétafegyverek és a háború ellen szólt, biztonságot kérve, a leszerelési javaslatoknak, az enyhülésnek bizalmat, támogatást szavazva.

Marosi László

jelenlétével, zászlójával, hangjával és az intézmények, üzemek, tanintézetek által készített több száz transzparencsrel, táblával kifejezze békevágyát. A sok-sok felirat mind a rakétafegyverek és a háború ellen szólt, biztonságot kérve, a leszerelési javaslatoknak, az enyhülésnek bizalmat, támogatást szavazva.

Elsős tábor

Ha az ember valamit csinál, akkor mindig ott motoszkál benne a kétség, nem lehet-e jobbat, hasznosabbat tenni ennél. Nos, azt hiszem, hogy aki az elsősök közül az elmúlt hétvégén a szolnoki táborba választotta, nem bánta meg. (Bár egyesek szerint az ország leghidegebb pontja volt.)

A tábor legfontosabb célja talán egymás még jobb megismerése volt, amely eddig sajnos a kényes széttagoltság miatt nem egészen úgy alakult, ahogyan tervezgették az egyetemen. A korlátozott létszám miatt sem lehetett ott mindenki, de persze sokan nem is akartak eljönni. Akkor hát kik is jöttek el?

Azok, akik úgy érezték, hogy valamit szeretnének tenni azért, hogy az évfolyam minél klasszabb legyen, hogy tényleg egyetemistának érezzük magunkat? A többség szerintem így vélekedett, de voltak más megfontolások is, számítások, sőt kisebb fajta pozícióharc is volt már a tábor előtt is. Voltak olyan vádak, hogy nagy könyöklés lesz az egész, és sokan ezért nem is jöttek el, bár ott lett volna a helyük. Ezek valóban igen visszataszító jelenségek, de a megoldásnak nem ennek kéne lenni, hanem igenis el kell menni és kiállni az általam helyesnek, tisztának tartott dolog mellett és ezzel megakadályozni a nem egészen demokratikus eljárásokat.

A. M.

Koordinációs fórum a közművelődésről

A diáköntevékenységet ösztönözni

Az egyetemi közművelődés helyzetét és lehetőségeit tárgyalta a koordinációs fórum november 10-én. Keszte Gábor és B. Kiss Tamás előterjesztése alapvető megállapításokat tett a témáról: „... Ma külön fontosságot ad az egyetemi közművelődésnek az a tény, hogy az egyetem alaptevékenysége hiányosságokkal terhes (extenzív időbeosztás, vizsgacentrikusság, ismeretcentrikusság, passzivitásra kényszerítés, a demokrácia hiányosságai, egzisztenciális gondok), és így az alapképzés bizonyos funkcióit is a közművelődésnek kell átvállalnia... Az egyetemi reform kivívására politikai programunk leglényegesebb elemei közé tartozik a hallgatók jogi, egzisztenciális, műveltségbeli, politikai-társadalmi emancipációja és aktivitálása; az érdekeknek a közös érdekekhez és az érdekeknek a cselekvéshez kapcsolása. Stratégiai célkitűzésünk az, hogy a hallgatói réteg saját lábára állását a közművelődési és önképzési mozgalmakon keresztül segítsük elsősorban, mert csak az ebben szerzett érettség birtokában lehet képes fokozatosan kiszélesíteni tevékenységét az egyetempolitika, egyetemi demokrácia, oktatási reform stb. átfogó területén... A diáköntevékenység kibontakoztatása elé ne állítsunk óvatokodó ideológiai, bürokratikus és egyéb gátakat. A diáköntevékenységet... nem csupán törni kell, hanem akár társadalmi értékre nézve túlmenően is olyan érdekességi viszonyokat és irányítási rendszert kell teremteni, amely ösztönzi is ezt. Mindez nem lehetséges a jelenlegi mennyiségi és minőségi szempontból sem kielégítő közművelődési, kollégiumi, diákszociális és sportlétesítmények, anvagi, tárgyi és személyi, irányítási feltételek mellett. Ezeknek lényegesen javítani kell...”

A diáköntevékenység intézményrendszere sokrétű: tagjai a művészeti intézmények (pl. néptáncgyűttes, filmstúdió, művészeti rendezvények stb.), a tudományos intézmények (pl. TDK, AIESEC, szakkollégium, szakklubok, TNGY, SG stb.), a politikai intézmények (pl. Poltár, a HPCS-rendezvények, az egyetemi demokrácia fórumai stb.), a közösségteremtési intézményei (pl. KEN, klubok, golyósból, maiális stb.). Elemei az egyetemi kiadványok, a könyvtár, az egyetemi közművelődési tantárgyak stb.

Az egyetemi közművelődés intézményrendszerét önmagában nem lehet hatékonyan fejleszteni. Át kell gondolni az egyetemi diákönkormányzat

magunk folyamatos műveléséhez az erőt, az igényt, a kérést; és az egyetemi közösség kialakítása is fontos, mert csak az egyetemi szintű közös fellépés, az egyetem értékrendjének tudatos, közös formálása képes arra, hogy a széles értelemben vett egyetemi művelődésnek, a diáköntevékenység formáinak, a valódi értelmiségivé válás küzdelmének olyan lehetőséget és rangot teremtsen, hogy mindezt a »történelem« kategóriából az egyetem nyilvános és kikristályosított értékrendje által támogatott kategóriába emelje. Szükséges az identitás megteremtése, és az értékrend-kristályosodás folyamata. „Szükséges, hogy az általános társadalmi és egyetemi értékrendben megerősödjék a valódiságtisztelet, a tudás tisztelése, az elemző gondolkodás igénye... Terjeszteni kell kulturális ismereteket, készségeket, igényeket és magatartásmintákat, valamint a kikapcsolódás, a sport, a szórakozás stb. igényes formáit...”

Jelenleg az egyetemen nincs igazi gazdája a közművelődésnek. A rekonstrukció miatt a rendezvények lebonyolítására is sokkal nehezebb megtalálni a helyet. Ebben a helyzetben a »főcsoportos« a kollégiumi és kiscsoportos közművelődés jobb feltételeinek megteremtése, a régi formák és események lehetőség szerinti megőrzésével és esetleges továbbfejlesztésével.”

Az egyetemi közművelődés intézményrendszerét önmagában nem lehet hatékonyan fejleszteni. Át kell gondolni az egyetemi diákönkormányzat

teljes kérdéskörét. Ennek megvalósítására munkabizottságok alapítását javasolta a tervezet. A vitában ezek száma csökkent, és végül a következők maradtak: Branyiczki Imre szakmai vezetésével B. Kiss Tamás koordinálásával egy munkabizottság az úgynevezett „önkormányzat” kérdéskörével foglalkozik. Forrai István és Csata Sándor vezetésével az anyagi eszközök kérdéskörét tekintve át egy másik munkabizottság, Jármay Gyula és

Szabó János irányításával az egyetemi közművelődés „kapcsolatait” vizsgálják meg a munkabizottságba jelentkezők. A KISZ-bizottság úgy határozott, hogy tevékenységük az 1984. évi áprilisi KISZ-küldöttgyűlés előkészítéséhez már felhasználható javaslatokat eredményezzen. A különböző tevékenységcentrumok közművelődési programjai koordinálásáért pedig addig is a KISZ-bizottság részéről Keszte Gábor felel.

1, 2, 3, 4, 5, 6, AIESEC-7!

Bár összeesküdtek a természet erői, mégsem sikerült egészen titokban tartani az AIESEC-hetet. A rendezés levakarta a plakátok egy részét, a Közgazdászban téves időpont jelent meg, a Tájéko és az AIESEC-Nyuz nem jelent meg az AIESEC-hét előtt. Mégis volt AIESEC-hét!

Aki ezen a héten sem állt ellen a büfé csábításának, az bizonyonnan beleütközött az AIESEC-standba, ahol különféle kiadványok, tájékoztatók voltak eltalajdoníthatók, AIESEC-ereklyék megtekinthetők, és AIESEC-pólok, ingek megvásárolhatók. A szemfüleseknek 1-2 matrica is jutott. Sajnos, a stand információs funkcióját nem teljesen töltötte be, az ott székelő AIESEC-esektől legfeljebb technikai kérdésekre kértek választ (hol van jelentkezési lap, mikor lesz a nyelvi írásbeli stb.).

A hét első programja egy „Angol est” volt a Rádayban.

K. K.

Kósa Lajos az I. évfolyam titkára

Az első évfolyam küldöttel november 17-én választották meg vezetőségüket. A héttagú jelölő bizottság munkája és a szolnoki évfolyamtábor készítése elő a választást. Mintegy hatvan elsőéves jelent meg a gyűlésen, a titkár személyére 57, a vezetőségi tagokra 53 küldött szavazott. Az első évfolyam KISZ-titkára Kósa Lajos lett, a vezetőség tagjai: András Miklós, Fejes Sándor, Fülöp András és Horváth Zsófia.

Diplomaosztó ünnepek

Az általános kar diplomaosztó ünnepségén, november 10-én 31 fiatal vehette át diplomáját. Valamennyien októberben diplomáltak, többségük a pénzügy szakon végzett, de volt közöttük két tanár szakos és egy tervezőszakos is. Az ipari karon 47 nappalis, 20 estis, 17 levelező és 28 mérnök-közgazdász hallgató kapta meg diplomáját november 11-én. Az ünnepi tanácsülésen Kézdi Róbert közlekedési miniszterhelyettes mondott beszédet. A kereskedelmi karon 15 nappalis és 25 esti-levelezős hallgató kapta meg diplomáját, az ünnepségen Lantos Imre dékánhelyettes mondott beszédet.

A Himnusz hangjaival vette kezdetét az ált. kari diplomaosztó ünnepség november 10-én. Kalmár György, ált. kari dékánhelyettes köszöntötte a vendégeket. Ezt követően Riesz Miklós tanszékvezető egyetemi tanár mondott ünnepi beszédet, szó került az egyetemi reformról, arról, hogy nemcsak az oktatást, a köznevelődést is meg kell reformálni, hogy a közgazdászok szavának becslését vissza kell állítani. Nincs recept a problémák megoldására, átfogó tudás, az egyetemi végzettség konvertálhatósága szükséges a gyakorlati közgazdászoknak.

Havasi Péter, az Állami fejlesztési Bank vezérigazgatója kiemelte, hogy a felhalmozott óriási tudás akkor válik alkalmossá, ha valaki mozgékony gondolkodással rendelkezik. Eddigi tapasztalatai alapján óva intette a frissen dolgozni kezdőket attól, hogy kizárólag általános, népgazdasági szintű kérdésekkel foglalkozzanak. A gyakorlatban a feladatok konkrétak, akár technikai problémákat is felvetnek, amelyekből azonban nem szabad visszariadnunk. Ehhez azonban kellő erőt fog adni az a tény, hogy a szocialista Magyarország minden eddiginél nagyobb mértékben szükség van a jól képzett közgazdászokra.

Pertl Gábor a KISZ-bizottság nevében gratulált a végzősökhöz, és Jung Szuszának a Klub-közlöny szerkesztésében vállalt fardaságos munkáját, Kormos Sándornak a Rádai-klub szervezését adott át dicsőségre. Az ünnepelt nevében Jurenka Csaba köszöntötte az oktatók fardaságait. Maguknak az új feladatokkal való minél jobb alkalmozkodást, a felhalmozott elméleti ismeretek gyakorlatra való átváltását jelölte ki célul. Reflektálva az egyetemi reformról mondták rá kifejtette, hogy rugalmas gondolkodásmódot csak mély tárgyi tudás alapolhatja meg.

Ezután került sor a végzősökhöz fogadalmötletre. Majd helyszűke miatt némi bukdácsolás közepette vehették át a diplomát.

A terem kiürültével — még diákosan — a diszszalvörös posztójára telepedve beszélgettünk néhány végzőssel.

— Érzések szerint az egyetemen tanultak elegendő ismereteket nyújtanak-e leendő munkahelyeinken, avagy épp ellenkezőleg, az első állásotokban nem fogjátok kihasználni felkészülteketek?

VOLF PÉTER a pénzügyön végzett: — Nekem a Nemzeti Banknál sikerült elhelyezkednem, és itt olyan banktechnikai ismeretekre lesz szükségem, amelyeket az egyetemen tanultam.

JURENKA CSABA szintén az MNB-hez került: — Szerintem ezeket a technikákat ott helyben, a gyakorlatban kell elsajátítani.

W. P.: — Igen, az egyetem elsősorban jó elméleti alapot nyújt, de még időbe telik, amíg az ember olyan munkát kap, ahol komolyabb problémákba nyer betekintést.

Jó munkahelyeket keresni kell, de az elhelyezkedés nem okozott problémát. — Valóban, igazán nem tudjuk, hová kerülünk, csak bambaság, amiről csak később derül ki a választás helyessége — egészíti ki CSOBÁNCZY PÉTER és BALOG FERENC, akik csak később csatlakoztak a beszélgetőkhez.

J. CS.: A vállalatok nagyon esbítók, mert jobb fizetést ígérnek, mint a kutatóintézetek, országos intézmények és főhatóságok, ahol azonban nagyobb áttekintése lehet az embernek a gazdaságról. Meg aztán nehéz egy vállalatot országos intézményhez átkerülni, és fennáll a veszélye, hogy megragad az ügyintézésnél.

Mondták, hogy a vállalatok jobban fizetnek. A fiatal értelmiségieknek nagy gondjuk a kezdő fizetés. Ti hogy álltok ezzel?

W. P.: Sok munkahelyen a diplomát csak mint okmányt igénylik. Egyre több helyen azonban előtérbe kerül a diploma szerinti bérezés.

W. P.: A nyelvismert általában sokat nyom a latba, én például a két nyelvviszám-mal négyezer felett kerestem.

J. CS.: Igen, valamennyien meg lehetünk elégedve, olyan munkahelyekre kerültünk, ahol számíthatunk képességeinkre és a többiekhez képest kellően jól honorálják is azt.

Megköszönöm a beszélgetést, ők sietnek a dékánba, hogy pár perc múlva megszűnjének egyetemi polgárnak lenni...

BAKONYI ÉVA a tervezőszakon végzett. Kisgyermeké otthonához köti, így ott kerestem fel.

— Egyetemi tanulmányaidat megfelelőnek ítéled, kellően fogod tudni hasznosítani azokat?

B. É.: Úgy érzem, sok felesleges dolgot tanultam, de éppen azért választottam ezt a szakot, mert itt a matematikai gondolkodásmód az uralkodó, amely ezalatt, éppen ezért kifejezhetőbb számomra. Például nagyon szerettem a matematikai statisztikát, amely most is kifejezetten hasznos számomra.

— Könnyű volt munkalehetőséget találni?

B. É.: Igen, viszonylag hamar és jó munkát kaptam, az Ipari Minisztérium alá tartozó Ipargazdasági Intézet külgazdasági csapatjában dolgozom.

— Mások is gond nélkül jutottak munkához a szakodról?

B. É.: Azt hiszem, igen. Meg kell mondani, hogy jó munkát találni nehéz, de egy év után majd mindenki rátalál. A legnehezebb baj az, hogy általában túlságosan elméleti munkát szeretne végezni mindenki, s persze a kutatói státusok száma korlátozott. Sajnos azonban a tanárszakosoknak egészen más a gondjuk. Aránytalanul nagy munkát végeznek és a fizetésük ezt messze nem túlrózi.

— Neked mennyi a fizetésed?

B. É.: Kutatóintézeti viszonylatban jó, három és fél ezer forintot kapok.

— Mivel foglalkozol a munkahelyeden?

B. É.: Feladatomban egy hazánkban még nem elterjedt tanulmányozási forma: sajátóelemzés. A Népszabadság '78-as és '82-es számaim vettem össze abból a szempontból, hogy milyen változásokon ment át a párhuzamosan a gazdasági irányítórendszer alakulásával — a vállalatok önmagukról kialakított képe.

— Riesz tanár úr a közgazdászok szavának becslését hiányolta, mi a te véleményed erről?

B. É.: Nem hiszem, hogy igazán komolyan hozzá tudnék járulni egy-egy gazdasági döntés előkészítéséhez. Intézetünk egyik fő feladata a minisztérium számára javaslatokat előterjeszteni, vagy az övéket bírálni, az országos párt- és állami döntések előkészítéséhez tudományos segítséget nyújtani. Ezek a munkák el is készülnek, de visszajelzés nem kapunk — hacsak a gyakorlatban nem tapasztaljuk —, nem tudni, hogy alakul a sorsa egy-egy tanulmányának. Persze, ez sem egészen így van. A '68-as gazdasági reformot — minden buktatójával együtt — közgazdászok javaslatára kezdték meg, s megtervezése ellenére jellemző arcukat kölcsönöz politikáinknak.

— Hogyan emlékszel vissza egyetemi életedre?

B. É.: Megvolt a magamtársasága, így aztán nem voltam mindenütt jelen. Főleg a vitafórumokat, a POLVAX érdekesebb előadásait látogattam. Néha egy-egy ígértebb vitastre most is elmegeg, persze, ha a gyerek „engedi”. Beszélgetünk még az elmúlt évekről, a karok közötti vélt vagy létező hierarchiáról, a rekonstrukcióról: az egyetemről. Éva közben bepillant a másik szobába, elcsendesedett a srác, már mélyen alszik...

— Merényi Miklós —

Még nem késő

... Diplomaosztás. Nyakkendős fiúk, csinos lányok, félszeg mosoly, megilletődöttség. Átadom, köszönöm, gratulálok, taps, ismét félszeg mosoly — aztán VÉGE. Barátok, rokonok, ismerősök, tanárok, diákok, csoporttársak, évfolyamtársak, aztán VÉGE!

— Hál' Istennek vagy — sajnos? Csoporttársak, évfolyamtársak, ismerősök, barátok, VÉGE?

Csak emléks. Jó vagy rossz, de csak emléks! És ELFELEJTJÜK! De miért kell elfelejteni?

Eltelnek évek. Csoporttársak, évfolyamtársak? NEM! Oszályvezető elvtárs, igazgató elvtárs, főkönnyel elvtárs, elnök elvtárs, titkár elvtárs. Egy kis segítség kelle-ne! ES ELFELEJTJÜK! Van egy jó ötleted? CSAK EMLÉK! Itt valamit tenni kellene! De egyedül?!... Igazgató elvtárs, elnök elvtárs, de egyedül? Csoporttársak, évfolyamtársak, egyetem? ÖKET ELFELEJTETTÜK.

Oktatási reform, köznevelődés, identitás-tudat; Polvax, Befőt, KEN: viták, harcok, összefogás, hit! Csak emléks! Soha többé??

Gazdaságirányítási reformok, viták, kutatások, új koncepciók, generációváltás, új lehetőségek. Segítség kelle-ne? Itt vagyunk!

MÉG NEM KÉSŐ!

Bodnár Zsigmond

Panaszokat a menzabizottsági üzenőfüzetbe!

Menzaügy: háromoldalú megállapodás

A szombat-vasárnapi ebéd megszűnik

Az egyetem gazdasági és társadalmi vezetésével és a megalakult új menzabizottsággal egyetértésben a közgazdasági egyetem területén működő két konyha és büfé értékesítési munkáinak javítására érdekében az alábbiakban állapodtak meg:

1. A Pest-Budai V. V. közszönettel tudomásul veszi és igényli is a most megalakult új menzabizottság aktív működését. Az ellenőrzési szempontok és módszerek kialakításához az áruforgalmi főosztály a konzultációs, segítséget megadja.

A konyhák és a büfévezetők felé ismételtlen kiadjuk a menzabizottság ellenőrzési jogkörét.

2. A vendéglátó vállalat azonnali intézkedést tesz annak érdekében, hogy mindkét konyhán az étkezési idő tartama alatt olcsóbb árfekvésű ételek folyamatosan kaphatók legyenek. Ennek érdekében a konyhának biztosítaniuk kell, hogy a főzések, feltétek, és az olcsó kifőtt tészták az étkezési idő végéig kapható legyenek. A választékon belül az adagszámokat úgy kell megállapítani, hogy az olcsó, laktató ételkészletekből több legyen.

3. Biztosítani kell, hogy a konyha által készített különböző szendvicseknek a készítés központi kalkuláció alapján történjen mindkét konyhán, ettől eltérni nem lehet.

Biztosítani kell azt is, hogy a burkolt szendvicseknek ugyancsak az olcsóbb árarányok érvényesüljenek, mint pl. körözött, tojásos, vajas, sajtos szendvics stb.

4. Biztosítani kell a vevők ártájékoztatója érdekében, hogy a diákoldalon az à la carte étlapláblán az ételek és árai jól látható helyen függesztésre kerüljenek.

5. Nagyobb gondot kell fordítani a higiénia, és biztosítani kell a szükséges evőeszközök mennyiségét.

A vendéglátó vállalat képviselői pedig kéri a menzabizottságot, adjanak segítséget, hogy a konyhán a nagyarányú evőeszközlés megszűnjön. A vállalat gondoskodik arról, hogy a KÖJAL-határozatnak megfelelően az evőeszközök úgy kerüljenek elhelyezésre, hogy azok a nyelűknél fogva kiemelhetők legyenek.

6. Szakmai csoportunk mindkét konyhán haladéktalanul intézkedik a kalkulációk felülvizsgálatára és a szükséges intézkedést megteszi.

7. A Pest-Budai Vendéglátó V. mindent elkövet annak érdekében, hogy egy „termes” dolgozó felvételével az ebédlő alatti rendezettségét, az asztalok folvamos tisztántartását megoldja.

8. Megállapodás született, hogy a hétköznapi vacsoraszolgáltatás, a szombat-vasárnapi ebédlétek az igen alacsony (50-60 fős) igénybevétel miatt megszüntetésre kerül. A vállalat felhívó táblán időben tájékoztatja a diákokat, hogy ezeken a napokon az étkeztetés a Bölcs Bagoly éttermünkben (V., Pesti B. u. 1-3. sz. alatti) biztosított IV. osztályú áron. A szolgáltatás megszüntetésére november 28-ával kerül sor.

Menzabizottság

Munkaügyi problémák a bizalmi testület előtt

Az 1982/83. II. félévi munkaterv teljesítéséről szóló beszámoló az 1983/84. I. félévi munkaterv előterjesztésének egy napirendi pontban való összevonasával kezdődött a november tizediki bizalmi testületi ülés.

Szigeti Endre szb-titkár tolmácsolta a szakszervezeti bizottság egységes állásfoglalását a tavasszal elmaradt 3. bizalmi testületi ülésel kapcsolatban. Ez az ülés azért volt határozatképtelen, mert a bizalmiak nem jelentek meg kellő számban. A szakszervezet presztízse, a szakszervezeti munka megbecsülése nagymértékben függ attól, hogy a szakszervezeti tisztségviselők mennyire veszik komolyan megbízatásukat. Azon a néhány megbeszélésen, ahol testületi állásfoglalást kell hozniuk, feltétlenül meg kell jelenniük a tagság képviselőinek, aki ezt nem tudja teljesíteni inkább ne vállaljon — ez amúgy sem kötelező — szakszervezeti funkciót.

Ezután Szigeti Endre néhány mondatban tájékoztatott a szakszervezeti rész munkaterületi felelőseinek, bizottságainak munkájáról (ezek később részletesen beszámolnak tevékenységükről). Idén eddig több mint százszor jort n szakszervezeti juttatás, segély kiosztásáról döntött a szakszervezeti bizottság illetékes albizottsága. Igyekeztek a lehető legtöbb előnyt biztosítani a tagság számára, ahogy azt a Közgazdászban megjelent üdülési beszámoló is megpróbálta jelezni. Az agitprop munkabizottság másfél napos konzultációsorozat szervezett az év elején, amelyen sajnos elég kevesen vettek részt. A bizalmiak jobban megragadó tartalmi és formai újításokra van szükség ezen a téren. Az oktatási és tudománypolitikai bizottság jövőbeni feladatai fontosak, az oktatási reformok újabb hullámában kell képviselnie a tagság érdekeit. Sebestény Mária betegség alatt a bér- és munkaügyi felelős feladatainak ellátásával az szb Kazár Pétert bízza meg. Rövidesen állást kell foglalni az év végi jutalmazások kérdésében, erre annak tudatában kell felkészülni, hogy a pedagógus napi jutalmazásokra elköltötték a költségvetési keretek nagy részét, tehát most kevesebből kell azadalkodni.

A beszámolóhoz és a félévi munkatervhez több hozzászólás hangzott el. Riesz Miklós a munkaügyi döntőbizottság képviselője tájékoztatta a bizalmiakat: ez évben nem akadt dolga a döntőbizottságnak. Kazár Péter ezzel kapcsolatban felhívta a figyelmet arra, hogy ez nem feltétlenül jelenti a munkaügyi konfliktusok csökkenését. Rövid tevékenysége alatt azt tapasztalta, sokan nem tartják kompetensnek a közvetlen bizalmiakat ügyeik intézésében, ráton az szb munkaügyi felelőséhez fordulnak. Sok tárgyi vitából nem lesz döntőbizottsági ügy, a dolgozók eny része nincs tisztában azzal, hogy problémája ez elé a fő-

rum elé vihető. Ez a szakszervezeti tájékoztatás hiányszoraira is ráirányítja a figyelmet. Pécsi Vera az akadémiai státuszú dolgozók felelős helyzetének megoldásáért emelt szót. Az egyetemi szakszervezethez tartoznak, de bérüket pl. az Akadémiáról kapják. Kérte, hogy az intézmények szakszervezeti szervei tisztázzák ezt a helyzetet. Halász Sándor aggódalmát fejezte ki az év végi jutalmazásokkal kapcsolatban. Véleménye szerint fel kell készülni arra, hogy a felelősök akár tételesen el tudjanak számolni a pénzszközköz felhasználásáról.

A munkatervvel kapcsolatban a kiegészítések, hozzászólások a pontos és alapos beszámoltatás igényét fogalmazták meg, például a szociálpolitikai bizottság decemberben esedékes beszámolóival vagy az egyetem gazdasági főigazgatója beszámolójának előkészítésével kapcsolatban (itt a kérések, panaszok előzetes összegyűjtésének fontosságát hangsúlyozták).

A bizalmi testület egyhangúan elfogadta az elmúlt félévi munkatervéről szóló beszámolót, és az e félévi munkatervet.

A második napirendi pont „Az állami és szakszervezeti szervek együttműködésének alapelvei és a szakszervezeti jogosultságok, gyakorlatának rendje a Marx Károly Közgazdász tudományi Egyetem” című tervezet megvitása volt. Szigeti Endre kiegészítéseként annyit fűzött az előterjesztéshez, hogy 1976 óta több változás történt a szakszervezetek jogainban — alapvetően ez indokolja, hogy a testületnek foglalkoznia kell ezzel a kérdéssel. Például a jutalmazás elveinek kérdése a szakszervezeti bizottság hatásköréből a bizalmi testület egyetértési jogkörébe került. Az egész egyetemet érintő átszervezések (az MM. és a SZOT együttes döntése alapján) egyetértési jogkörből véleményezési jogkörbe kerültek. A rektor és a gazdasági főigazgató tevékenységének véleményezése a központi szakszervezeti szervtől az egyetemre került.

Kérdések és rövid vita után a testület egyhangúan elfogadta a tervezetet, amely ezzel egyetemi jogszabállyá vált.

K. S.

A szakszervezeti bizottság híre

Értesítjük a szakszervezeti tagságot, hogy 1984. január elseje után születő gyermek után a szülői segély 400 forintról 600 forintra, valamint a temetkezési segély 800 forintról 1200 forintra emelkedik. Ezenkívül a betelátogatásra igénybe vehető összeg az eddigi 50 forintról 60 forintra növekszik.

Dr. Szerletics József gazdasági felelős

Pártélet

A pártfegyelm, helyzetéről és a pártfegyelmi munka tapasztalatairól tanácskozott a pártaktív-értekezlet november 17-én. A téma előadója Bessenyei Lajos, a fegyelmi bizottság elnöke.

★

A párt-vegréhajtbizottság november 14-én megtárgyalta az MHSZ egyetemi szervezeteinek működését, feladatait és tapasztalatait. A téma előadója Vadász István, az egyetemi szervezet titkára. A napirend tárgyalásán jelen volt Szabó István, a kerületi MHSZ titkára.

Második napirendi pontként a vb megtárgyalta a pártvezetőség munkáját; a téma előadója Paizs János, a pártvezetőség titkára.

Végezetül elfogadásra került a Raik László szakkollégium és a TEK munkájának értékelésével kapcsolatos pvb határozat.

POLTÁR-program

A rakétalepítés és a békemozgalom kérdésköre a POLTÁR következők estjénének témája. November 24-én fél héttől Deák Péter ezredes, az MN vezérkarának osztályvezetője a beszélgetőtárs.

Régi hullám — új hullám a december 1-ji est címe. Vendég Bródy János és Székely János, az ES újságírója. Donáth Ferenc segítségével agrárfejlesztésünk áttekintése következik december 8-án. Mindkét utóbbi program is fél hétkor kezdődik.

Gólyabál

A hagyományos egyetemi gólyabálra november 25-én este 7 órakor kerül sor a Kerületi egyetemen.

A program szerint a nyitótánc után népszerű együttesek lépnek fel majd filmek mutatnak be és a humoristák közreműködése után disco és táncház lesz.

Lépések a kollégiumok ügyében

Az elmúlt három hétben kétszer ülésezett a KISZ-bizottság. A november harmadikán ülésen többek között napirendi pont volt az instruktori szakbizottság munkájának értékelése. A testület jóváhagyta a Szilvássy György készítette előterjesztést, amely a szakbizottság e félévi kitűnő munkáját tartotta kiemelendően s ezt megköszönve kérte az instruktorokat, hogy az elsők beilleszkedését segítő munkájukat ugyanígy végezzék a továbbiakban is.

Ugyancsak ezen az ülésen szerepelt a kollégiumi kérdés. Füzesi Péter szociális felelős elmondta, hogy a 3500 Ft egy főre eső havi keresetnél magasabb összeggel rendelkező kollégistákról, illetve a fel nem vettéről segédanyagként előterjesztett listák kb. 100 fővel eltérnek a valóságos adatoktól, mivel a kollégiumok sem jelentenek le mindenkit és a dékáni hivatalok adminisztratív működésében is mutatkozik némi rés. A fel nem vettek kérdőívei is túlyomórészt hiányosak, sem az egy főre eső keresetet, sem a tanulmányi átlagot, sem a szak, évfolyam megjelölését nem tartalmazzák.

Szilvássy György tájékoztatta a testületet arról az információs úton terjedő nézetéről, miszerint a KISZ-bizottság a kollégiumok ügyében többet

szándékozik tenni, mint amirehhez joga volna. A 108-as művelődési minisztériumi utasítás alapján

a KISZ-bizottságnak egyetértési joga van a nem állású kollégiumi nevelőtanárok és igazgatók kinevezésében, illetve a kollégiumi helyek elosztásában.

A testület ezeket a jogait a DB-kre ruházta, idén azonban különösen

sok probléma vetődött fel

az egyetemi diákság részéről a kollégiumi felvételeket illetően és ez azt is indokolta, hogy érdekvédelmi funkcióját gyakorolva a KISZ-bizottság megfontolja átruházott jogait — valószínűleg ideiglenes — visszavételét. Ez nem történt meg, de hogy a közvélemény tisztában lsson, a KISZ-bizottság döntött a következők nyilvánosságra hozataláról:

1. A rendelkezésre álló (hiányos) statisztikák alapján — a TEK és a Szakkollégium adatai értelemszerűen nem tartoznak ide — közlik a 3500 Ft egy főre jutó havi keresetnél magasabb egy főre jutó keresettel felvettek számának eloszlását 3500—7000 Ft között, és az egyes egységekben a 4,00 feletti tanulmányi átlaggal rendelkezők számát:

Egy főre jutó havi kereset	Kollégisták száma	Ezek közül 4,00 feletti tan.átlaggal rendelkezők
3500-4000	27	6
4000-4500	10	nincs
4500-5000	8	2
5000-6000	4	2
6000-7000	nincs	
7000-	1	nincs

Három hallgatót nem vettek fel 3000 Ft egy főre eső havi keresetnél alacsonyabb értékkel (nincs köztük 4,00 tanulmányi átlag feletti), és 22 hallgatót nem vettek fel 3000—3500 Ft egy főre eső havi keresettel, közülük négyen 4,00 feletti tanulmányi átlagúak.

2. A KISZ-bizottság megkéri a DB-ektől és a központi DB-től, hogy ebben a félévben a hallgatók közreműködésével dolgozzák ki, és hozzák nyilvánosságra a következő félévi felvételi szempontokat!

3. A testület ajánlja, hogy a felvételek elbírálásánál vegyék figyelembe a kollégiumokon kívül végzett társadalmi, közeleti, szakmai, stb munkákat is!

A november 3-1 KISZ-bizottsági ülésen kezdődött és végül a november 17-ire halasztódott a szervezeti határozat végrehajtása soron levő feladatainak megtárgyalása. Szilvássy György tájékoztatta a testületet arról, hogy

a tavalyi küldöttgyűlés óta 10 funkcióra szervezett alapszervezet alakult. Csak néhány alapszervezet kért csoport alapszervezetként való megmaradást, illetve az ezen két szervezeti típusba nem került KISZ-tagok különféle szak, évfolyam szerinti szervezeti egységekre tömörültek.

Szilvássy György elmondta, hogy a határozat az elvart fogadtatást kapta, felmerül azonban most már ezen alapszervezetek KISZ- és pártirányításának kérdése. Szilvássy György vitára bocsátott előzetes javaslatát a funkció szerinti alapszervezetek

kerüljenek a középszintű szerv vezetése alá

amelynek tagjait ezen szerveződések delegálják, választják. Ez a vezetőség tartozzon a KISZ-bizottság és az általános kari pártvezetőség irányítása alá. Az elsők KISZ-tagok helyzete speciálisabb, őket az elsők ÉV. is irányítja.

A vitában Horváth Gyula és Horváth László úgy foglalt állást, hogy nem lehet felülről elhatározni egy ilyen szerv létrehozását, hátha van olyan alapszervezet ezek között, amelyek szeretne a KISZ-bizottság közvetlen irányítása alatt maradni, itt felmért emberekrol van szó, ha információra van szükségük, ha koordinálандó törekvések vannak, ha közös érdekeket képviselteni akarják, illetve ha ehhez szükségesnek tartják, majd létrehozhatnak egy középszintű szervet

Csata Sándor, Keszte Gábor és Ferencz Gábor prak-

tikus okokra hivatkozva szükségesnek tartották a szerv létrehozását, enélkül nem lehet átlátni, koordinálni 10, vagy még ennél több alapszervezet tevékenységét, illetve pl. az információ áramlása rendkívül körülményes. Szilvássy György felhívta a figyelmet arra, hogy itt alapszervezetekről van szó, amelyekre kötelező érvényű határozatok vonatkoznak, amelyeknek anyagi, technikai igényeik vannak a KISZ-bizottság felé, amely ezt a speciális feladatot egymaga nem tudja ellátni. Mindez szükségessé teszi a középszintű szerv létrehozását.

Bakacsi Gyula, a szervezeti határozat egyik előkészítőjeként elmondta, hogy lényegében a KISZ-szel szembeni bizalmatlanság ellen született az új szervezeti rendszer, az (érdek, érték alapú) önműködés útjára kell bocsátani a szervezetet.

Ha most felülről ráoktrojnának valamit, ez az önműködés kaphat gellert, az előítéletek erősödnek fel ismét.

B. Kiss Tamás véleménye szerint nincs mély szakadék az álláspontok között, a középszintű szerv mellett érvelők sem akarnak egy, a vezetési hierarchiába beépülő, felülről lefelé közvetítő szervezet létrehozni, hanem inkább a KISZ-bizottság mellett működő, az új típusú alapszervezeteket figyelemmel kísérő, koordináló jellegű, munkabizottság-szerű testületet.

Szilvássy György a következő javaslattal zárta le a vitát: a következő KISZ-bizottsági ülésen számoljanak be a szakítárok arról, hogy milyen változások történtek szakjukon a szervezeti határozat végrehajtása nyomán; a testület írásos előterjesztés alapján döntsön a középszintű szerv létrehozása (jogköre, funkciója stb.) ügyében.

A november 17-i KISZ-bizottsági ülésen végül is nem döntöttek ebben a kérdésben, részben mert az előterjesztés elkészítéséért felelős Szilvássy György és Bakacsi Gyula igazoltan hiányoztak, részben mert két óráról csak az elsők küldöttgyűlés négy órai kezdetéig volt határozatképes a testület s ezt az időt a KISZ KB kitüntetésekre felterjesztettek listájának megszavazására nyelte el. Döntött viszont arról hogy az oktatási munkabizottság sokéves kiemelkedő munkájáért nívódíjjal részesül.

K. S.

Felhívás

Amikor a gólyatáborban megüdtük, hogy a KISZ-tagok új alapszervezeti formába, vertikális alapszervezetekbe tömörülnek „megindult az agyunk”. Így született az ötlet — kb. két hete —, hogy mivel a Közgázra járunk, legyen alapszervezetünk témája a gazdaság. Taglétszámunk jelenleg 25 fő. A következő szekciók jöttek létre:

— Tözsde, egy világvállalat (Figh K. 4. csop.).

— Perzsa-öböl, olajállamok, olajkonszernek (Várkonyi L. 4. csop.).

— IMF és Magyarország kapcsolata, MNB, bankrendszerek (Deák Andrea, 1. cs.).

— Valutaárfolyam vizsgálata (Papp S. 6. csop.).

— Filozófia — hogy konkrétan mi a téma, hogy mivel akartok foglalkozni, ezt azok döntik el, akik belépnek (Papp S. 6. csop.).

— Aranydollár, aranyfedezet.

Ajánlják magukat mindazoknak, akik elmélyülten szeretnék foglalkozni ezekkel a témákkal, ill. külgázra, pénzügyre, nemzetközi kapcsolatok szakra szeretnének jelentkezni. Érdeklődni, jelentkezni lehet a szekciók megbízottainál. A munka szekcióként folyik, s egy-egy közös rendezvényt fogunk csinálni, ahol a szekciók külön-külön bemutatkoznak. Minden szekciónak (kb. 10-15 főből áll) külön patronáló tanára (előadók tanszékekről vagy TEK-esek) van, akikkel kéthetente találkozunk. Ha egy szekcióra túl nagy a jelentkezés, akkor keretein belül lehet teameket alapítani. Várjuk jelentkezéseiteket, remélve, hogy bejön a számitásotok, s klasszül fogtok együtt dolgozni.

Papp Sándor
alapszervezeti titkár

Fotó: Erdős Tamás

ELSŐ- ÉS MÁSODÉVES HALLGATÓK FIGYELMÉBE!

A politikai gazdaságtan tanszék által meghirdetett TANULMÁNYI VERSENY-ről

Tanszékünk az 1983-84-es tanévre is meghirdeti a minden évben szokásos tanulmányi versenyt — első- és másodéves hallgatók számára. A versennyel a közgazdaságtan elméleti kérdéseiről mélyebben érdeklődő hallgatók tudományos tevékenységének kívánunk fórumot teremteni. A tanulmányi verseny az idén három elkülönülő szakaszból áll majd: az előzetes pontszerző versenyről (1), a dolgozatok megírásából, beadásából és két opponens általi megírásából (2), ill. konferenciaszerű vitán való előadásából (3).

1. Az előzetes pontszerző verseny újdonság az eddigi évekhez képest. Céja, hogy biztosítsa a folyamatos munkafeltételeinek megteremtését, erősítsa a tanulmányi verseny körjelleget és megalapozza a későbbieket. Ide a majd elkészülő — tetszőleges gazdaságtani témából írandó — tanulmányi előmunkálatával lehet benevezni. Ezeknek az „előmunkálatoknak” tartalmazniuk ell:

— a kutatóndó téma pontos megjelölését;

— előzetes téma- és problémamavázlatot;

— kb. 3 gépelt oldalnyi kifejtést, amely tartalmazza a szerző legfontosabb előfeltevéseit, hipotéziseit — tehát koncepcióját (s esetleg, ha fontos, a kutatás módszerét);

— az elolvasott, illetve elolvasásra tervezett irodalom részletes bibliográfiáját.

Ezek a kis írások előzetes pontszerző lehetőséget adnak

— elbírálásuk után — a versenyzők számára, és az itt szerzett pontokat a későbbiekben megszerzetekhez számítjuk majd hozzá. A szervezők javaslatot tesznek témavezetőkre, segítenek egyéni vagy csoportos konzultációs lehetőséget teremteni a résztvevők, a hallgatók számára.

Az előzetes pontszerző versenyben (melyre teammunkával is lehet nevezni) az első- vagy másodévesek külön elbírálás szerint vesznek majd részt. Az erre való jelentkezés határideje: 1983. december 10. Feltétele: a kis írás beadása. Felelőse: Tóth Ferenc, a tanszék oktatója (231-es szoba).

2. A dolgozatok beadása és elbírálása.

A versenybe a második szakaszban is be lehet kapcsolódni, ez azonban bizonyos hátrányt jelent azokkal szemben, akik az első szakaszban is szerettek már pontokat. A dolgozatokkal szembeni szokásos formai követelmények:

— minimálisan 15—20 gépelt oldalnyi terjedelem.

— 2-es sortávolsággal, bal oldalon 4 cm-es margóval írva két példányt kell beadni,

— a jegyzeteket és a hivatkozott irodalmat a lap aljára csillaggal vagy a munka végére arab számokkal jelölve kérjük megadni.

— a beadási határidő kb. március vége.

Minden beérkezett tanulmányt két opponens bírál majd el az előzetesen kiadott bírálati szempontok figyelembevételével. A bírálati szem-

Egy új alapszervezet

Ezúton szeretnénk bemutatkozni minden érdeklődőnek. Nevünk: Nagy László KISZ-alapszervezet. Születtünk: 1983. május havában, hosszas vajúddás után. Tevékenységünk: Nevelőotthonban élő gyermekeknek készített programokat, és segítjük őket a tanulásban.

Alapszervezetünk azzal a céllal jött létre, hogy egy csoportba tömörítse azokat az embereket, akik szeretnek gyerekekkel foglalkozni, és akarnak valamilyen KISZ-munkát végezni. E célból 1983 tavaszán kapcsolatba léptünk az Esze Tamás Fiúnevelő Otthonnal, valamint a Kaffka Margit Leánynevelő otthonnal. Mindkét helyen olyan 14—18 éves gyermekek laknak, akiknek családi körülményei rosszszak, vagy szüleik nem élnek, és ezért állami gondozásba kellett őket venni. Miután mindkét otthonban nagy örömmel fogadták elképzeléseinket, megalapítottuk a Nagy László alapszervezetet. Félreértések elkerülése végett itt szeretnénk megjegyezni, hogy nem a költőről, hanem a pedagógus Nagy Lászlóról van szó, akit névadónknak választottunk.

Az eddig eltelt időszakban sem tétlenkedtünk. Alapszervezetünk tagjai egy héten egyszer kijárnak a két nevelőotthonba, ahol a gyerekekkel tanulunk. Segítünk nekik orosz, angolból, franciából, magyarból, matekból, fizikából, történelemből, és meglepőde tapasztaljuk, hogy mennyi

mindenre emlékszünk a középiskolai tananyagból. Részt veszünk a gyerekek nevelőotthoni csoportgyűlésein, amelyekhez mi is hozzájárulhatunk, javaslatot tehetünk.

Október végén nagy sikerű vetélkedőt és diszkót rendeztünk a gyerekeknek a Ráday Kollégiumban. Később sokan megkérdézték tőlünk, hogy „ugye, csinálunk még ilyet?”. Ennél nagyobb öröm pedig nem érhető volna minket.

További terveink is vannak. December elején Télapó-ünnepséget rendezünk, színházba és moziba szeretnénk menni a gyerekekkel. Ezek nem túl nagy dolgok ugyan, de hozzásegítik őket ahhoz, hogy kulturált, művel emberekké váljanak. Sikerült barátságot kötni velük, rendszeresen várunk minket a nevelőotthonban. Úgy érezzük, megszerettek minket és mi is őket.

Írásban nem lehet mindazokat az élményeket elmondani, amelyeket eddigi munkánk során szerettünk. De aki úgy gondolja, hogy rövid ismertetés alapján, hogy volna kedve közöttünk dolgozni, azt szívesen várjuk. Külön felhívni erre a tanár szakosok figyelmét, akik számára ez jó pedagógiai gyakorlatot jelent. Várunk tehát mindenkit, aki úgy érzi, hogy közöttünk a helye. Jelentkezni lehet Király Gyulánál (IV. ipar), aki a Ráday Kollégium 106-os szobájában lakik.

Nagy László
KISZ-alapszervezet

Reform, kutatás, SG

Az új alapszervezeti mozgalom elindulásakor — még az elmúlt félév végén alakult meg egy tervgazdasági szakosokból álló alapszervezet. Montvai Péter (III. évf.) az alapszervezet megalakulásáról, tevékenységéről és céljairól a következőket mondta el:

Ha az ember figyelemmel kíséri az egyetemen folyó KISZ-munkát és a másodlagos közösségeket, azt tapasztalja, hogy a tervgazdosok aránya ezekben létszámukhoz képest meglehetősen magas. Az elmúlt félév végén az új KISZ-alapszervezeti mozgalom kibontakozása lehetővé tette, hogy ezek az emberek össze-

fogottan vegyenek részt ebben a munkában. Áprilisban egy alapszervezeti gyűlésen vetődött fel ennek a gondolata. Elképeztük róla beszélgetni, s létrehoztuk ezt az alapszervezetet. A mostani munkánk az akkor körvonalazódott elképzelésekhez kötődik, másrészt annak kibővítése, kiteljesítése. Az alapszervezet jelenlegi taglétszáma 25-30 fő.

Tevékenységünket három fő csoportba lehet sorolni:

Az egyik a szakhoz és az oktatási reformhoz kötődik szorosan, a tervgazdón az egyetemi szakképzéstől kicsit eltérő jellegű oktatás folyik. Az oktatási reform keretein belül szakoktatási reform előkészítését kezdtük el. Itt a kötelező tárgyak mérséklésére gondoltunk, az alternatív tárgyak súlyának növelése mellett a tárgyak egymásra épülésének hangsúlyozásával. Tavaly úgy tűnt, ehhez elegendő a másodikosok lelkesedése és a negyedévesek tapasztalata, aztán kiderült, hogy mégsem. Most ezt szeretnénk folytatni, illetve újrakezdeni ezt a munkát. Más szakosokat is elsősorban pénzügyeseket várunk egy „makroszak”-tervezet kidolgozásához.

A másik terület szintén nagyban kötődik a szakhoz. Ezen a területen ugyanis bárki dolgozhat, akit mélyebben érdekel a közgazdaságtan elméleti síkja. Az ötlet nem egészen gyökerek nélküli, a szakon ugyanis már korábban is voltak hasonló jellegű próbálkozások, s volt tervgazdos kezdeményezéséből fakad, aki az NGTI-ben dolgozik. A felmerült ötlet az, hogy a diákok már az egyetemi tanulmányaik alatt ismerjék meg az adott területhez kapcsolódó kutatói munkákat, illetve annak egy területét, amellyel majdan foglalkozni akarnak. Mint említettem ez az a terület, ahová a mélyebb elméleti érdeklődésűek bekapcsolódását lehetségesnek tartjuk. Aki be akar ide kapcsolódni, annak Zsuzsa Gáborral (III. évf. tervgazd.) kell felvennie a kapcsolatot.

A harmadik terület az SG matek szekciójának munkáját foglalja magában. Ennek ötletét Tétényi Tamás (V. évf. tervgazd.) vetette fel, ugyanis ez meglehetősen közel áll a tervgazdóhoz. Azonban ez sem specifikusan és kimondottan tervgazdos terület és itt is nagyban számítunk a pénzügyesek bekapcsolódására.

Az elmondottak mellett természetesen különböző más tervgazdókkal is kapcsolódó beszélgetéseket, vitákat.

Czakó

Könczei Gyöngy
Politikai gazdaságtan
tanszék

Az oslói színvonalasabb a hazainál

Bevezetődül annyit, hogy az AIESEC fűvén Norvégiaiban töltöttem szakmai gyakorlatomat a Norvég Nemzeti Bank Valutafőosztályán.

A szakmai gyakorlatok szervezésével, előkészítésével, magyar diákok kiválasztásával, külföldi gyakorlatok magyarországi fogadásával már évek óta foglalkozom — és most került sor arra, hogy magam is jelentkeztem külföldi gyakorlatra. — És bár már sok magyar kiutazó külföldi tapasztalatait, és sok külföldi itteni benyomásait hallottam — mégis (vagy talán épp ezért) voltak kétségeim — mennyi a szakmai értéke egy ilyen gyakorlatnak?, milyenek a követelmények „kint”? Mit ad egy ilyen gyakorlat, főleg ad-e pluszt (az élményeken felül) egy magyarországi gyakorlattal szemben?, és a legnagyobb kétségek: képes lesz-e megfelelni az ottani kívánalmaknak, egy szuberhatékony és munkanélkültséggel sújtott rendszer munkaerővel szembeni magas követelményeinek. Különösen, hogy más közgazdasági háttér áll mögöttem? Ehhez járult még egy kétség: (mivel III. év után jelentkeztem), — nem lett volna-e jobb még egy évet várni?

A tapasztalataim a következők voltak (nagyreszt saját tapasztalatok, de bizonyos mértékig általánosítva, mások tapasztalatait is beleolvastva): Először is, a gyakorlatok nem „várnak el” olyan munkát (és tudást), mint egy végzettségű közgazdász; azaz maguk is inkább úgy állnak hozzá, hogy fel kell készülniük, aki TANULNI jött ide — adjuk meg ehhez a lehetőséget, és ne várjuk el tőle, hogy mindent érten és mindenhez értsen, mert ez a gyakorlat tanulmányai része, és ezzel együtt, ez után lesz annyi tudása és tapasztalata, hogy teljes értékű közgazdász legyen.

Tehát elvárják a komoly, felegyelmeztet, érdeklődő hozzáállást, de tisztában vannak azzal, hogy a gyakorlatok egy DIÁK. Az állások színvonala egybenként külföldön is változó (általában színvonalas munkát ad Skandinávia, NSZK, Benelux-államok; általában kemény, de alacsony színvonalú munkát végeztek a diákok Franciaország, Anglia; — pl. könyvelés —; es keveseb foglalkoztatja komolyan a gyakorlatokat Dél-Európa) — a válat és az ottani gazdasági rendszer megismerésére színe MINDIG megvan a lehetőség; és általában elmondható, hogy a külföldi gyakorlat szakmailag színvonalasabb egy magyarországi gyakorlatnál. (Akár ezt is mondhatnám jóval színvonalasabb; ha a saját példámot veszem: II. év után szakmai gyakorlaton voltam a Magyar Nemzeti Bankban — társadalmi ösztöndíj révén —, és ez a gyakorlat magyar mértékkel még mindig jóval az a színvonalon jó volt, megem jelentett szakmailag közel se annyit mint a Norvég Nemzeti Banknál.)

Ami kint tölem elvártak az a következő volt: egy kutatást kellett elvégezni a Bank számára arról, hogy Norvégianak milyen árucsoportokban van komparatív előnye, és ez mennyire használja ki; van-e komparatív előnye olyan árúk termelésében, amelyek iránt jelenleg gyorsan növekedő a kereslet a világpiacra. Ehhez természetesen kaptam segítséget (milyen irodalmat keressek, hol találok módszereket az adatok elemzésére, amiből azután következtetéseket lehet levonni, hol találok adatokat; természetesen elemzésre használhattam a Bank számítógépet, és kérdésekkel fordulhattam „főnökeimhez”, akikkel egybenként is rendszeresen konzultáltunk, és rendszeresen érdeklődtek, hogy hogyan haladunk.)

Korábbi kétségeimmel ellentétben nyugodtan állíthatom, hogy 3 éves MKKE tanulmányaim 100 százaléki képessé tettek a feladat ellátására. Sőt, a Bank által foglalkoztatott másik gyakorlatok (egy spanyol lány, 4 év elméleti közgazdasági háttérrel) a témáról komparatív előny, és ebből levonható következtetések) kereséset tudott és értett, mint én. Emellett számi-

tástechnikai ismereteim is teljesen elegendőek voltak a Bank IBM gépének használatához és programozásához (ellentétben a spanyol lányéval); ami ismét nem igazolja a magyar képzés „versenyképességével” szembeni kétségeket.

Mit adott ez a gyakorlat? — A norvég gazdaság nagyjából megismerését (Norvég Nemzeti Bank könyvtára, beszélgetések).

— Norvég NB szerkezete és működése (tájékoztató a Bank részéről).

— Egy konkrét téma mély megismerése (Norvégia komparatív előnye).

— Áttekintés a világkereskedelelem változásáról OECD adatok révén, amit a munkámhoz használtam fel.

— A számítástechnika megismerése a gyakorlatban (amire az egyetem nem adott lehetőséget), egy terminál önálló használata.

— Bizonyos új matematikai (statistikai elemzési) módszerek megismerése (érdekes volt: a témában legjáratosabb íróként ajánlották a magyar Balassa Bélát).

— A munka „szakterületembe vágott” (külözd. szakos vagyok), és egy TDK-t alapozott meg (szándékom szerint).

— A többi (60 országból érkezett) gyakoronokkal való beszélgetés révén beláthattam számos ország életébe és gazdaságába (különösen érdekes — sosem hallott — dolgokat tudtam meg Portugáliáról, Írországról, Izraelről, és a skandináv országokról.)

— Talán furcsán hangzik, de a magyar gazdaságot is jobban megismertem, vagy mondjuk jobban megértettem. Valahogy „kivülről” nézhettem vissza; magam által soha fel nem tett kérdésekre kellett válaszolnom; olyanokon gondolkodhattak el, amin eddig eddig eszembe se jutott gondolkodnom. És nagyon bálas voltam pl. a vizsgaidőszakban kevésbé preferált elméleti kérdésekre, hogy képessé tett pl. arra, hogy Friedmann vitakozzok nyugat-európai diákokkal.

— Én nagy pozitívumként értékelem, hogy számos emberrel megismerttem Magyarországot és a magyar gazdaságot.

— Az angol nyelv gyakorlása (különösen a szakmai szókincs bővülése); és a norvég nyelv felületes megismerése is pótolhatatlan előny.

— Egy ország alapos megismerése is lehetőség van (kultúra, látnivalók, életstílus, emberek stb.), és számos országról hasonló információk szerzésére.

— Életre szóló élmény.

Bátran állítom, hogy ez a nyár Norvégiában adott annyi tapasztalatot, általános és közgazdasági ismeretet, (ezen nem az ismerete) számomat, „fizikai mennyiségét” értem, hanem azt, amennyivel közelebb vitt a közgazdaságtan, gazdasági élet megismeréséhez, megértéséhez és átlátásához), mint egy év az egyetemen.

Nem az volt ennek a cikknek a célja, hogy reklámot csináljon az AIESEC-gyakorlatnak. Mert azt hiszem, erre nincs szüksége. Előnye (pláne mint „nyári élmény”) elég közismertek, és a gyakorlatcsere-program elég népszerű. Hanem annak a megvilágítása, hogy szakmailag milyen oriaszi jelentősége van, vagy inkább LEHET egy külföldi gyakorlatnak, hogy egy diák eleget tud tenni 3 év MKKE tanulmány után a követelményeknek és profitálni tud belőle (bár szerintem ajánlatos előtte eljöttleni egy gyakorlatot egy magyar vállalatnál), és hogy egy ilyen gyakorlat egy olyan más módon meg nem szerethető pluszt ad, ami nélkül lehet valaki jó közgazdász, de amivel együtt nagyobb az esélye, hogy szélesebb látókörű, nagyobb tapasztalattal és tudással rendelkező közgazdász lesz (ami különösen külgazdasági és nemzetközi szakon végzőknél nem megvetendő).

Kőrössy Katalin

Sztrogoff Mihály nyomában

1983. július 7-én este 11 órakor a Keleti pályaudvaron 11 mindenre elszánt közgazdász némi szorongással várta, hogy a vonat elinduljon Moszkva felé. „Aztán nehogy ott maradjatok” — kiáltotta valaki a peronról, majd a szerelvény lassan elhagyta a csarnokot, sőt Budapestet is. Debrecenben még hárman csatlakoztak hozzánk. Záhonyig le sem feküdtünk, pedig az „izgatón megvetett ágy” nagyon csábított. Még egy utolsó pillantás Magyarországra, aztán visszavonhatatlanul behatoltunk a Szovjetunióba. Többen már Csonpon képeslapot vásároltak, s adtak fel, tudatva az otthoniakkal, hogy „szerezésesen...” és „eddig minden nagyon...” Aztán egésznapos vonatkozás, végül másnap reggel 10-kor érkezettünk Moszkvába. A 18.45-kor Bratszkba induló repülő máig sem tisztázott okok miatt lekéstük. 11 embert viszont az Aeroflot „készségesen” elvitt az éjfél géppel. Az ott maradó hármat sorsolás útján választottuk ki. Ők másnap jöttek utánunk.

Mi tizenegyen Bratszki idő szerint (Moszkva 5, vagy Bp 7, vagy GMT+ nagyon sok) délelőtt értünk földet. A repülőtéren potom 6 órát vártunk, míg házilagzánk megérkeztek. Egy háború előtti buszszertű valami vitt minket Buxopekba-ba. Mint később kiderült, a busz szűkületes fordóra volt képes a szibériai tajgában, bár ez kishíján mindannyiunk életébe került.

Megérkezésünk után az első kellemetlen meglepetést a rengeteg szűnyog okozta, melyek mohón vetették rá magukat a

friss húsrá, illetve vére. Az invázió oka a tábor mellett folyó patak volt, mely aztán fűrdőszobául szolgált. A táborban felszolgált kaja szokatlan volt az ízűnknek, kivéve azt, amelyet jó gasztronómiai érzéssel megállított magyarok főztek, hazai alapanyagokból. Szovjet barátainknak is nagyon ízlett, s még talán meg is kérték volna a konyhatündér kezét, ha az nem fiú le: volna.

A munka apok egyhangúak voltak. Árkot ásogtunk. Reggel 8-kor kimentünk. Őrkor elővettük a szerszámokot, úgy mint csákányt, lapátot, fűrészt, spájszert; a munka tárgya tudniillik olyan kemény volt, hogy ezek nélkül lehetetlen lett volna átalakítani árokká. 10-től dolgoztunk egy kicsit, 11-kor bevittük a szerszámot, 12-kor bementünk a táborba ebédelni. Fél 2-től 5-ig folytattuk ott, ahol abba hagytuk. Valaki szellemesen megjegyezte, hogy ha tudta volna, hogy árkot ásunk, hozott volna jó 250 méternyit itthonról.

Azt már régóta tudtuk, hogy Szibéria földje kimeríthetetlenül sok ásványi kincset rejt magában, de hogy cipőt, ruhát, sőt szaunát is, az csak akkor vált világossá számunkra, amikor mindezeket előbányásztuk.

Felhőtlen boldogságunk egészen csak egy apró bárányfelhő takarta el egyszer a napot. Szeretett komagupunk két fogát ki kellett húzni. Mielőtt elment a fogorvoshoz, a lelkére kötöttük, hogy amikor a puskát a fogára szegezik, el ne mozdítsa a fejét.

Hétvégeken különböző programokat szerveztek nekünk.

Kellemes hajóutazáson vetünk részt a Bpatckoe mope-n. Fűrdőtünk is egy jót, amelynek köszönhetően Alewanak, a szovjet bel-aminak másnap átnyújthatunk egy üveg vodkát és egy üveg pezsgőt hősiesség életmentésért. Az egyik úszni nem tudó magyar srácot az ő közreműködésével tudtuk csak kimenteni a vízből. A táborban szoros barátságok fűződtek magyarok és magyarok között, illetve szovjetek és magyarok között. Többen közülük velünk jöttek Irkutszkba is, ahova a 4 hetes munka megérdemelt jutalmul jutottunk el. Sztrogoff Mihály elveszett lábnyomának felkutatását tűztük ki célul, ehelyett azonban csak a szibériai kóktél, más néven északi fény egyszerű receptjét fedeztük fel. Röviden ennyi: végy rengeteg vodkát és még több orosz pezsgőt. Keverd össze és idd meg. A hatása szédítő.

Eljutottunk a csodálatos Bajkálhoz is. Sajnos, az időjárás nem járt a kedvünkben, három napig esett az eső. De azért egy délelőtt kisütött a nap, amit ki is használtunk és hajókatunk a tavon. Az

egyetlen magyar, aki megfűrdött a jég hideg vízben, Csomo Csaba volt, amit fényképpel is igazolhatunk.

A Bajkált és Irkutszkot magunk mögött hagyva, 3 és fél óras repülés után érkezünk meg Alma-Atába, a Kazah fővárosba, ahol végre valami gyümölcsöt is lehetett kapni. Jőformán csak ezt ettük itt, annyira kiéhezünk már rá. Kirándultunk a hegyekben levő sok világszűcs színhelyre, a Medeosport központba. Megmászunk 843 db lépcsőt, hogy felülről láthassuk. Fűrdőtünk a festői környezetben levő medencében, ittunk Kumsizt és felfedeztük, hogy itt is van Pepsi-Cola és Marlboro.

Egyre gyorsabban közeledett a hazatérési ideje. Augusztus 15-én utazunk Moszkvába. A nagy bevásárlásokat elvégezve, szülnék legnagyobb örömeire épségben érkezünk meg, Alkotmányuk ünnepe napján, hainali 6-kor a Keleti pályaudvarra.

Végezetül annyit, hogy tényleg nagyon jó volt. Többekben megfogalmazódott a gondolat, hogy jövőre is elmegy.

Remélem, hogy ezek után csak pályázat útján és a tanulmányi átlagot is figyelembe véve lehet majd kiutazni, a nagy, sőt óriási túljelentkezés miatt.

BEA ATTILA

TDK—AIESEC

Felhívjuk az AIESEC nyári szakmai gyakorlatra jelentkező figyelmét, hogy a tavaszi egyetemi szintű TDK-ülésekre beadásra tervezett dolgozataikat

legkésőbb 1983. december 16-ig

4 példányban juttassák el Balaton Károly részére (Ipari

üzemszervezési tanszék, 334. szoba, vagy tanszéki titkárság, a Dimitrov téri épületben.)

Egúttal kérjük, hogy a dolgozatok beadásával egyidejűleg a „TDK-nevezési lapot” (egy példányban kitöltve) is adják le. (A nevezési lapok a KISZ-bizottságon átvehető).

TDK-tanács

Gyakorok voltam a Ruhr-vidéken

II.

A Thyssen-csoport korántsem harmonikusan fejlődött, hanem állandó áttelekkelésesedést ki az érdekeltségük köre. Így, hogy csak a legutóbbi áttelekkelést említsük, 1968-ban az oberhauseni HOAG, 1974-ben a hattingeni Kneinstahl AG olvad be a Thyssen-csoportba; a hatvanas évek közepén négy hengerített vetek az a Mannesmannból, mikor megállapodás született arról, hogy a Mannesmann csőre specializálja magát, míg a Thyssen ezentúl kizárólag acélelemeket, illetve ennek származékait gyártja. Ehhez hasonló kompromisszumok, változások jellemezték Thyssen eddigi fejlődését.

A második világháború után a cég gyaratnak 55 százalékat teljesen szétbombázták, a maradványokat pedig szanáltak. Az újjáépítés, új hengerdek, olvasztók üzembe állítása után adott volt a feladat: egyszerű termékeket minél nagyobb mennyiségben, minél kedvezőbb áron eladni. A hatvanas évek második felétől kezdődően azonban egyre nehezedik a hagyományos európai acéltermelők helyzete. Egyrészt Japán, másrészt a világpiacra megjelenő új acéltermelő fejlődő országok sora jelent mind nagyobb konkurenciát számunkra. Ezen fejlődő országok szinte korlátlan nyersanyagbázissal, rendkívül olcsó munkaerőforrással rendelkeznek, így kijelenthetjük, hogy a kevésbé tökéletes, egyszerűbb előállítható tömegacél nagy részét a „fiatal” acéltársaságokban termelik, míg a magasán fejlett ipari országok részesedése a világtermelésben egyre csökken.

Megváltozott a nagy európai konszernek törekvése: fejlett technológiát feltételező minőségű acélt és acéltérmékeket gyártani! Az acélfelhasználás legújabb formái iránt sokkal kisebb a kereslet, mint a kínálat, így az európai acélpiacon évek óta értékesítési nehézségekkel küzd, a kapacitásuk kihasználási foka egyre csökken. A verseny éleződik, hiszen mindenki az „acélpiramis” csúcán akar maradni, olykor mindenáron, az Európai Gazdasági Közösség egyes országainak 1975 óta kezdődő nagymértű szubszidiós rendelkezéseire gondolunk. Az állami támogatásban élenjáró

négysz ország, Nagy-Britannia, Franciaország, Belgium, Olaszország 1975—83 között kb. 75 milliárd nyugatnémet márkának megfelelő összeggel segítette nem rentábilisan termelő, előregedett acéliparát. Ezzel a gyakorlattal szemben a nyugatnémet konszernek álláspontja világos; a mesterséges beavatkozás torzítja az acéliparban kialakult érvényesítőket, megakadályozza az egészséges, a teljesítménytől függő verseny kialakulását, mely az acélipari válságból való kilábalás lehetséges útja lenne.

Az EKG-bizottság intézkedései is ezt a célt szolgálták, miszerint a tagországok belső szükségletét kielégítő termelést, és a különböző országokba irányuló exportját figyelembe véve az egyes exportmennyiségeket egységes százalékos kulcs alapján csökkentik, s így a tagországoknak kvótákat szabtak meg. Ezeket az exportkvótákat, rendkívül bonyolult számítások után, az egyes vállalatokra, hónapokra és terméktípusokra is levetítették, s megállapították, hogy például a Thyssen hány tonna acélelemet szállíthat 1983 decemberében Dániába. A módszer bonyolultsága jellemző, hogy egész Európában mindössze 15 szakember tudja pontosan az egyes nagyvállalatoknak megszabott mennyiségeket, közülük hárman a Thyssen-csoportnál dolgoznak. Nem rossz arány, ugye?

Az EKG bizottsága azonban mindaddig túlságosan gyengének bizonyult, s az előbb említett tagállamok nem vetették figyelembe a szubszidiós támogatást tiltó határozatait, így a kapacitások leépítése mellett párhuzamosan folyik sőt egyre erősödik az állami beavatkozás gyakorlata. Így ugyanazon négy tagállamban az egy tonna nyersacélra jutó szubszidiós 1975—79 közötti időszakban átlagosan „mindössze” 69 DM volt, 1979—83 között ez az összeg már 157 nyugatnémet márkát tett ki (becslések szerint)!

Így a fenti tényeket figyelembe véve a nyugatnémet vállalatok határozott lépésekre kényszerültek. Az acélipari foglalkoztatottak számának csökkentését szolgálják az egyes konszernek nyugatnémet támogatást szolgáló terveit. Így a Thyssennél 97 elvi nyugdíj-

korhatár (az NSZK-ban férfiaknál 65 év előtt, akár 58-60 évesen is nyugdíjba mehetnek. Ekkor 65 éves korig a vállalat az utolsó havi fizetés 80 százalékát fizeti, s ezután kezdődik a „normális” nyugdíj, amit már az államtól kap a dolgozó. Ennek összege az inflációs rátától függően évente nő, például tavaly kb. négy százalékkal. Ezt a kiegészítést az „átmeneti időszakban” a vállalat is fizeti.

A konszerneknél különböző nyugdíjzadási terv mellett a másik figyelemre méltó jelenség az, hogy az óriás vállalatok az utóbbi időben mind gyakorabban ülték össze, s tettes javaslatokat a nyugatnémet acélipari szerkezet megreformálására, az EKG egyes országainak szubszidiós rendelkezéseinek kivédésére. Közös területeket az elmúlt év végén dolgoztak ki, és a „Stahl und Eisen” című szakfolyóirat egyik januári számában nyilvánosságra is hozták. A tervjavaslat a következő kritériumokból indul ki: a kapacitások ésszerű maximalizálása, minél több munkahely megmentése, a hatósági segítség minimális szinten tartása. Ezeket a feltételeket figyelembe véve, a termelésnek a technológia és a költségek szempontjából legoptimálisabb gyáregységekre való összpontosításával, a főlős kapacitások átmeneti ledolgozásával, a veszteségesen dolgozó gyáregységek, részlegek, gépsorok üzemen kívül helyezésével próbálják növelni a nyugatnémet acélipari versenyképességét, a megváltozott körülmények között.

Mindez megköveteli az egyes vállalatok, s ezek termelőiségeinek együttműködését, fúzióját, ugyanakkor a terv szerinti minimum két, egymástól függetlenül termelő csoportnak kell léteznie, a vállalatokat ösztönző versenyellem megtartása, s a tartós szubszidiós „veszélyének” elkerülése végett. A két magasabb szintű termelőiség úgy jön létre, hogy az optimális együttműködési lehetőségek, a rendelkezésre álló berendezések figyelembevételével, illetve a csoportoknál kb. egyenlő mértékben kell lenniük a termelés mennyiségét és skáláját tekintve.

Így az úgynevezett Rajna-csoportba (Thyssen, Krupp), és a Ruhr-csoportba (Hoesch, Klöckner, Peine-Salzgitter) tö-

mörülnek a legfontosabb acéltérmelők. A német acéltársaságok értékesítési vállalatjai is együttműködésnek a jövőben az úgynevezett Rajna Értékesítési Társaság és Ruhr Értékesítési Társaság keretében.

A terv megvalósítására való törekvést jelzi az a tény is, hogy a nyugatnémet acéltérmelés egyharmadát adó Thyssen-csoportnál idén igen jelentős szervezeti változások történtek. Április 8-ától a Thyssen AG, az anyavállalat, a holdingot, a nyolctagú vezetőséget jelenti. Ennek tagjai: az elnök a munkaügyi kérdésekkel, technológiai és gyártmányfejlesztési kérdésekkel, adó- és számviteli kérdésekkel foglalkozó további három tag, valamint a négy leányvállalat elnökségének vezetői. Ezek a leányvállalatok a következők: Thyssen Stahl AG Duisburg, a korábbi anyavállalat (acéltérmelés-területén), a Thyssen Edeltahlwerke AG Düsseldorf (nemesacéltérmelés), a Thyssen Industrie AG Essen (beruházási javak és feldolgozás) és a Thyssen Handelson AG Düsseldorf (értékesítés).

Az egyes leányvállalatoknál és ezek további vállalatainál az elnökség mellett külön-külön felügyeleti tanács is működik, amelynek létszáma az adott vállalat nagyságától függ, de általában szabály az, hogy a tagok 50 százaléka részvényes és 50 százaléka munkavállaló. A tanácsnak még egy szemleges fő is a tagja, az elnök, akit mindkét félnek el kell fogadnia. A felügyeleti tanács választja meg az elnökség tagjait, ez egybenként a Thyssen AG-nél a reformok miatt felerészelt kisebbséget jelöl.

Az acélipari reform hatására az egyes Thyssen-vállalatok a korábbinál lényegesen rugalmasabban, szabadon tudnak együttműködni a Krupp megfelelő egységeivel. Egybenként a szövetségi köztársaságban az új intézkedések időnkénti hatásától tonnánként 50-100 DM költségmentes támogatást várnak. A becsülések évenként két-hárommilliárd márkát árbevétel növekedést is elérhetőnek tartanak anélkül, hogy a termelést növelnék.

Róza Iván

(Folytatása következik.)

Igent az Együttélésre!

Gyarmati Livia elkészítette új filmjét.

Számot vetve a sebekkel és letapasztott szemekkel. Számot vetve, hogy a vak, vagy gyenge látású embert — mikor valami csoda folytán visszanyeri szeme világát — a legnagyobb óvatossággal szabad csak a fény részegítő hatásának kitenni, különben — a reázduló szinorgiától — megőrül, vagy idegileg összeomlik, immár végérvényesen elvesztve azt a képességet, amiért azelőtt egy világot adott volna. És mi — miután kijövünk a moziból — elnyerhetjük-e ezt a látást? A film nem keres erre választ, csupán azt a követelményt, azt a maximumot igyekszik elérni: „Legyünk realistikák!” Így még döntésképesek lehetünk.

Miként kihívás e film a néző és legfőképpen az eszmélő néző számára, kihívás a két fiatal ember (Marika és Zoli) kitérési kísérlete is: megrendítő erejű erőfeszítés, a múlttól átlépni, azt valamilyen módon megtagadni kívánó ifjú nemzedék útkeresése. De mit lehet elvállalni és mit kell megtagadni abból az összegubancodott világból, amelyben a kölesönös sérelmek sora kivéthetetlenül felerősítette egymást?

A módszerek már nem voltak teljesen újak. „Faji alapok” megkülönböztetés, M(madarsko) betű Pozsonyban; rendőrség és hajnali kiköltöztetés. — Azonnal csomagolj! — vezényszavai, a vagyontól való teljes megfosztás, mely csak egy börröndnyi holmit engedélyezett, a bevagonírozás és az összepréselt utazás nyomorult hetei, és a hazakerülés — viszontagságos vargabetűi.

Bűnhődnie kellett a 400 ezer német ajkú nemzetiségnek, mint kollektív bűnszék. Volksbundistáknak és antiszisztaáknak egyaránt, egyenlő mértékben. Ezek után nem meglepő, hogy a kitelepítéstől

a németégek azon része szenvedett leginkább, amely nem lépett be a Volksbundba, és abban a tömeghisztériában is megpróbált hű lenni magyar hazájához. De nem volt mentesség a — Kitelepítési! — jelszó már pecsét övezte, a gyors és könnyű megoldások illúziójával. De huszszek méricskák visszaszöktek hazájukba.

Mit mondhat ezek után az a sváb öregember, kinek neve még mindig ott sárgállik azon a házon, melyben ma egy Bukovinából áttelepült székely család lakik? És mit gondolhatott, mikor nagy nehezen visszaszökte falujába, észrevette e változást? És mit az, az eredeti otthonából, Bukovinából kitelepített székely nő, kinek lábosát lelőkte a „német nő” a kényszerű, közös — tűzhelyről? És kinek a fiát, férjét, bátyját verték agyon, vagy lötték fejbe? Mit mondhatnának ők egymásnak? Most már semmit. Bármenyire is tiltakoznak minden monológjuk kezdetekor így: Ó, ne is beszéljünk erről! Elfelejtettük már mink az! Rendszerint nem sikerül ez a fajta fátyolborítás, és hirtelen vulkánként tör elő — valahonnan egészen mélyről.

Gyarmathy nem oszt igazságot: nem együtt, hanem egymás után beszéltek a sebeket, lajstromozó és azokat kölcsönösen egymás rovására író szereplőket. Nem oszt igazságot, mert ebből a perspektívából immár ez értelmezhetetlen, csupán (és ez a csupán itt maximum) egymás mellé állítja a homlokegyenest ellenkező tartalmú monológokat, melyekben egy közös bizonyos akad: az erős érzelmi töltés.

De nemcsak ez! Mert a mentegetőzés és a felejtienikaraks mellett és azon kívül még van egy: a közös sors. Az a sors, mely mindvégig rejtve marad a szereplők előtt, melynek szörnyű tréfáját a Né-

metországba kerülő svábságot ugyanolyan hideg fogadtatás és fitymáló megjegyzések várták, mint amilyeneket korábban a falujukba telepített bukovinai székelyek fejéhez vágta. Ugyanúgy idegenként kezelték őket, mint itt ők a bukovinaiakat. Mindkettőjükön átgázolt a történelem. De ez a tény a személyes perspektívából nem látszik.

Az egyén látószögéből mindegy, hogy mit tesz és mit nem a külpolitika a kitelepítések megakadályozásáért, a külföldön élő (itt felvidéki) magyarság helyzetének javításáért. Az egyéni tapasztalat oldaláról ezek a tények nem láthatók, ellenben minden átlát és megszenvedett történet: igen.

A filmben a dialógus — és megértés — csak egy esetben, a szerelmesei esetében sikerül, bár ők sem együtt beszélnek a filmben, de már közös nyelven, közös életre szánva el magukat.

Az együttélésre. Ebben a választásukban azonban — mint Rómeó és Júlia — magukra maradnak, döntésüket mindkét közösség fenntartásokkal, ellenvetésekkel fogadja. De hiába minden gáncsoskodás: az együttélésre igent mondó párt semmi sem rendíti meg ebben a nehéz helyzetben. Vállalják egymást. De példát adnak ezzel az igennel, de nemcsak a két falu közösségeinek, magyaroknak és sváboknak, de társabb környezetüknek is.

Igent, bár ez az igen nagyon gyenge lábakon áll, még nem próbált, nem kiértelt, szokásos út, hanem egyedi és pozitív érzelmek vékonyka erővonalai mentén felépülő.

Igent, bár ehhez is, mint minden kölcsönös viszonyhoz, legalább két félre van szükség, akik egymás tiszteletben tartásával, társként, partnerként fogadják el a másikat.

„Legyünk realistikák, követeljük a lehetetlent!”

Nekünk — a film csendes nézőinek is meg kellene fontolnunk ezt a motót. Talán nem késtünk el vele.

De milyen tartós lehet egy ilyen igen?

Es létrejöttének mennyi a valószínűsége?

Az függ a szűkebb és tágabb környezet választól, a kis és nagy nemek és igenek arányaitól, a nemzetiségi csoportok, nemzetek egymáshoz való viszonyától

Igazi kihívás Gyarmati Livia új filmje.

Kihívás, mely gyogyulatlan sebeket tép fel, sebeket, melyek lassan beleszövődtek és beleszövődnek mai mindennapjainkba, ahol szívós lüktetéssel mérgezik nemcsak a mai, de minden bizonnyal jövőbeni életünket is.

De itt ne csak a filmbeli családok konkrét konfliktusára gondoljunk, ne csak a Magyarországon élő, már-már elmagyarosodó németek és a körülöttük élő magyarság előítéleteivel terhes viszonyára. A nemzetiségi kérdés mérgező fullánkja minket — magunkat és szempontból teljesen tisztának véltet — is elér. Elér azzal, hogy ide születünk Magyarországra, 1920 után. És elér azzal is, hogy e probléma sokáig — de milyen sokáig! — töröltetett a megbeszélhető és feltárható kérdések listájáról! Egy tollvonás, és megszűnt létezni; egy aláírás, és helyét a legnagyobb európai nem nélkülfűz szeptember politikai fordulatok foglalták el. Miközben a görcsömbé rándult szívekre, az elfojtott, elkéservedett legintésekre ugyanaz a reakció vált már-már természetessé, mint a csendes át- és szétleplelésekre: — a mindent feledtető és mégis, és mégis...

Gyarmati Livia elkészítette filmjét.

Toth István János

Független

A Művelődési Minisztérium marxizmus-leninizmus oktatási fősztályának TAJÉKOZTATÓ című kiadványában (1983/2. szám) közli SIPOS MIKLÓS cikkét A HALLGATÓK VILÁGNÉZETI-POLITIKAI ARCULATA ÉS A POLITIKAI GAZDASÁGTAN OKTATÁS AKTUÁLIS FELADATAI címmel. Írása első felében a szerző — saját tudományegyetemi oktató-mozgalmi munkája alapján — általános összefoglaló megállapításokat tesz az egyetemi hallgatókról a 80-as évekre vonatkozóan. Eszerint „a hallgatók mintegy 40 százaléka teszi magáévá az egyetemi tanulmányok során a marxista-leninista világnézetet”, további kb 40 százalékot „a marxizmus-hoz közel álló, de a polgári filozófiák egyes tanításait is (pl. neopozitivizmus, egzisztencializmus) magába foglaló felszínese és vegyes világnézet jellemzi... A hallgatók harmadik, s nem elhanyagolható (15-20 százalékos) csoportját azok képezik, akiket jórészt a felszín alatt a polgári világnézetek elfogadása jellemzi... Napjaink egyetemistáinak politikai magatartását, alapvető politikai orientációját az jellemzi, hogy túlnyomórészt elfogadják és támogatják a szocializmust, mint rendszert.” Az értelmiségi pályára készülő fiatalok társadalmi-kritikájának forrásait a következőkben látja a szerző: „Társadalmi közállapotaink egyes szférái alapot adnak a jogos és hasznosításra érdemes kritikára;

a kritikai szellem élénkítése

az utóbbi évtized demokratizálódási folyamatának pozitív eredménye is,” a fiatalok életkori sajátosságaikból adódóan hajlamosak túlzásra, egyoldalúságra, a negatívumok túlértékelésére: végül a kritika és önkritika, a jóság és kötelezettségek összhangjának megbomlását említi. Kitér arra az erőteljes aktivizálódási folyamatra is, amit „a hetvenes évek végén bekövetkezett belső gazdasági változások és a külpolitikai, főként a lengyelországi hatások elindítottak”, majd a hallgatók 10 néhány politikai magatartási formáját jelzi, pl. technokrata beállítódás, baloldali sematizmus, anyagiasság, nihilizmus, cinikus karrierizmus stb.

BALÁZS JÓZSEF, a Magyar Külügyi Intézet tudományos osztályvezetője az MSZMP KB agitációs és propaganda osztályának felvételében, a PROPAGANDISTA-ban (83/5.) A PACIFIZMUS ÚJBÓLI JELENTKEZÉSÉRŐL ír: „Pontos világszerte fogalmazni: a jelenlegi nyugat-európai új békeközgyalman jelentős része — főleg a pacifisták — a Szovjetuniót és a Varsói Szerződést is hibáztatják — és elmarasztalják — a fegyverkezési verseny folytatásáért, de a fegyverzetek csökkentésére vonatkozó szovjet és a Varsói Szerződés javaslatának számukra pozitív elemeit is nagyra értékelik. sőt támogatják is. Ebben a vonatkozásban inkább az Egyesült Államokat marasztalják el” — írja a bevezetőben, majd a pacifizmus történeti áttekintését adja, bemutatja lényegét, és kritikailag elemzi azt, elgázítja a 80-as évek nyugat-európai békeközgyalmához való értékelő és gyakorlati viszonyulást, majd írása végén a 80-as évekből Magyarországi pacifizmusról ír: „Szervezett pacifista mozgalom a 80-as évek első felében nem működik Magyarországon. Nem nagy számban politikailag

könnyen tolerálható pacifisták

és független békeközgyalmi személyek, csoportokká hazánkban is vannak.” A szerző ezek után négy kérdésben fejti ki álláspontját, ezek a következők: „Milyen vonatkozásban lehet a szocializmust építő Magyarországon független békeközgyalom? A független magyar békeközgyalmi állampolgár vagy csoport függetlenítheti-e magát a kormány békepolitikájától, a béke megőrzése érdekében tett erőfeszítéseitől? A szocializmust építő Magyarországon lehet-e valaki pacifista? Milyen viszonyban lehet a pacifizmus Magyarországon a történelmi tradíciók vállalásával, a nemzeti tudat folytonosságával?”

FORGÁCS IMRE-SZÉGO ANDREA-WIENER GYÖRGY KUTATÁSI TÉZISEKET tesz közre a GAZDASÁGI DÖNTŐSMECHANIZMUS ÉS POLITIKAI RENDSZER vizsgálatához a TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KÖZLEMÉNYEK 1983/3. számában: Többek között a következőket írja: „A központi párt- és állami szervek kapcsolatrendszerének átgondolására azért is szükség van, mert a döntéshozatal körüli múltbeli és jelenbeli viták lényegében még mindig a hatáskör körüli viták, és gyakran megfigyeljük arról az egyébként közismert tényről, hogy az igazi alternatívák és a valódi döntéshozó hatalom a döntések mindenkori előkészítési kezében koncentrálódnak. Ez egyaránt — ha nem is azonos módon — érvényes a párt- és állami szervek, valamint a választott testületek és a szakapparátusok kapcsolatrendszerére. Egyes álláspontok szerint ugyan nem indokolt a politikai testületek ilyen szerepbeállítását az előkészítő — többnyire állami — szakapparátussal: az érvelés szerint sem a pártnak, sem általában a politikai testületeknek nem feladatuk, hogy szakmai vitafórumokká váljanak, ehelyett többféle, szakmailag egyaránt helyes alternatíva közül kell kiválasztaniuk

a politikailag legmegfelelebbet.

E tétel elméleti igazságértéke ellenére a tényleges döntési gyakorlat azt mutatja, hogy a kérdések jelentős része a szakapparátusi egyeztetések szintjén lényegében eldőlt. Ezért is szükséges annak vizsgálata, hogy milyen módon lehet a pártrendszerek előkészítő gyakorlatát a jelenleginél alkalmasabbá tenni arra, hogy a szakmailag átgondolt, megfontoltan terprettelt döntési javaslatokat politikai szempontból értékelje. A mai döntési gyakorlatban ugyanis nem ritka jelenség, hogy egyes állami szervek, ágazati vezetékek, vállalati menedzserek részredekkel elfogadtatása érdekében tett javaslatokat pártfórumokkal hagyják jóvá, s azokat más állami szervekkel, vállalatokkal szemben, illetve versenő vállalatok egymással szemben a párt akaratának tüntetik fel. Mivel a pártvezetésre gyakran sokirányú nyomás nehezedik, feltehető, hogy a jövőbeli döntések nemegyszer ellentmondanak egymásnak, s így — a gazdasági szférában végzett egyes vizsgálatok tapasztalatai szerint — szerepet játszanak a gazdasági strukturális feszültségeinek, külső és belső egyensúlyzavarainak létrejöttében.”

M. G.

Tonio Kröger, oroszul Olumov

A világ Schultze és Hans formálja a pipoma frátereket, Hansené, a szőke-kékszemű Legalábbis lendületet adjon praktikus intelligenciáért. Ne hasrógó energiáiból a lassú kik nincs szükségük a keleti boldogság pezsgő elétté forrányelmes-bölcselőkre, akik málarsára, hogy aztán a félnél-bizonytalannal mélységet em a dogulás egy népezet, és eh-tározott mozdulattal átlépvethet mérnők-kéz, mérnök-sziv a felszínen marad-son, mit sem tudva-törődve a törődésről.

A világ Schultze és Hans is van ideje és gördülő energiája, hogy a maga képére Hansené.

Montvai Péter

Búcsúelőadás

Bohóctragédia két részben

Sokszorosan megkérdőjelezett játék. Többszörös áttételekkel. Színhelye: egy amerikai cirkusz a második világháború után. Szereplői a háború poklát megjárt bohócok és akrobaták.

Hány sikon játszanak? Először is bohócként szindarabot adnak elő, tehát: a szineszt játszzák. Másodsor is minduntalan kilépnek szerepükből: önmagukat játszzák. De ez még mind nem elég. A cirkusz, ahol fellépnek, tönkrement. A direktor búcsúelőadást rendez, és összegyűjti az életben maradtakat. A világ legjobb bohócait. Van köztük lengyel, olasz, sőt még német is. És József Áttilát idézik, az Egyesült Államok cirkuszporondján („ez a mi munkánk; és nem is kevés”). Hadd csavarjon még egyet e tragikomédia amúgy is összebogarzott fonálán Müller Péter, a szerző.

Ez a darab megdolgoztatja a kritikusok. Gondolkodásra késztet. Nem lehet csak úgy „odakenni” róla valamit. Kétségtelenül fontos tanulsága, hogy egy nem fővárosi (ne használjuk mar úton-útfélen ezt a leicsinylő „vidéki” jelzőt!), színházban — ezúttal Kaposvárott — is születhet olyan előadás, amely méltó arra, hogy a színházi krónikás feljegyezze. „Születhet”, mondtam. Nem véletlenül. Látszólagos könnyedségük ellenére érezhető: a szineszek megszenvedtek azért, hogy ez a darab ilyen legyen. Garas Dezső, mint vendégrendező, minden bizonnyal éppúgy „megkínozta” a szineszeket rendezés közben, mint az általa alakított darabbéli direktor-rendező a darabbéli bohócokat. De meg is lett az eredménye. Gördülékeny, frappáns, ötletes az előadás.

Ott van például a vécépapírlet. A darabbéli darab ugyanis arról szól, hogyan

fogták el Mussolinét. Mussolini (alias Bário Bário, ismeretebb nevén Lukács Andor) belép a terembe, ahol „hívei” összegyűltek. Az asztalra dob egy ellene szóló kiáltványt — egy karika vécépapírt. Amit később, ahogy céloznak rá, hogy úgy mondjam „rendeltetesszerű célra” használt fel. Azután a banán. Funkciói kimeríthetetlenek. Előbb gyilkos fegyver, majd a fallosz ősi jelképe, végül az a bizonyos banánhéj, amin el lehet csúszni, s amin a háborúban megvakult Ossie, a zenebohóc (Komlós István) hasrasiesik.

És így tovább. Sorolhatnám a végtelenségig. Ilyen ötletekben gazdag előadás rég fordult meg — majd’ azt mondhatnánk: pesti színpadon. Pedig hát a kaposvári Csiky Gergely Színház ezúttal a Fővárosi Nagycirkuszban vendégszerpelt. Azaz, hogy ki ne fogyjunk az áttételekből: cirkuszt láthatunk a cirkuszban. Már-már nem igazi cirkuszt, hanem olyat, ahol a szineszek játszották a bohócokat. A csoda bukfenc! Egy cirkusz, amelyben szineszek bohócokat játszanak, olyan bohócokat, akik alkalmi szineszekként egy szindarabot játszanak... Nem folytatnom tovább; a végén még belekavarodom.

Ez a darab nagyon sokféle szinten létezik. És nagyon sokféle réteghez szól. Az első szintje maga a látványosság, a mitávány, a produkció. Színes bohócruhák csillogó-villogó zenekar, lógó-gömbök a menyezeten. Táncok, légtornaszmutványok, amennyi csak belefér. Lukács Andor és Csákányi Eszter szerelmi kettősükben meg a de-nevéreken is túlsznek: fejfel lefelé énekelnek. Mi mindent kell tudnia egy színésznek!

A második szinten egy újjáélesztett színházi irányzat je-

lentkezik, a brechti elidegenítés. Az a bizonyos — a szakemberek számára oly ismeretlen csengő — Verfremdungeffekt. Miről is van szó? A szineszek játszanak, pereg a cselekmény. A néző már-már kezd beleeini magát a darabba. És ekkor „vakmerőn, s hivatlanul” valaki elkezd énekelni. Brecht szavával élve: egy „song” következik. Lehetőleg minél fülbemászóbb és dallamosabb. (Berkó Géza szerzeményel.)

A játéktér is brechti; alapszabály ugyanis olyan színhelyet választani, amely valamennyi néző számára ismerős. A cirkusz kétségkívül ilyen. Lépjünk tovább és keressünk még egy harmadik szintet is. Mert létezik harmadik szint is. A Búcsúelőadás színlapján szereplő August Bárióban (Máté Gábor) könnyű felismerni a bécsi komikus színpadok népszerű Durmer Augustját, esetlő-bőlő, mindig póruljáró figuráját, aki fénykorát a múlt század végén élte, s furfangjaival végül mindig túljárt a többiek — leginkább a Fehérbohóc (Garas Dezső) eszén. De még messzebb is mehetünk az időben. Egészen a XVI. század közepéig, a commedia dell’arteig, amely a korabeli Itáliában mindenütt elterjedt színjátékszíni forma volt. Legfontosabb szerepeit a két zanni alakította, egyikük agyafúrt, másikuk együgyű volt. A zannik parasztlégynek voltak vagy szolgák. Rólu formálta hőseit Molière is. (Például Scapin alakját.)

No de ennyi elég a színház-történeti visszatekintésből. Térjünk vissza a XX századba. A XX. századba, ahol a képzeletbeli cirkuszban Mussolini váratlanul kilép a szerepéből, és immár Bário Bárióként „Mojsét” azaz Mózesst kezd emlegetni, akit senki sem követett, amikor azt

mondta népének, megérkeztek az Ígérlet földjének határához. A XX. századba, ahol Hitler alakította, Linó, a vagabund, átváltozóművész (Bezerédy Zoltán) a fasista Németországban fél évet töltött Treblinkában, „jutalmul” Hitler-alakításáért. És térjünk vissza a Repülő Merylinhez (Csákányi Eszter), aki képtelen a halálról énekelni, mert „retúrjegye volt Dachauba”. (A színlapon ugyan nem szerepel a maszkmester, neve, de itt illik munkáját megdicsérni: a Repülő Merylin szeme alá festett mély árkok valóban egy nemrég koncentrációs táborból szabadult fogoly benyomását keltezték.)

Ha már a háborúról beszélünk, a szövegek még egy célzása kapcsolódik ide. Garas Dezső az elején azt mondja, egy történetet fogunk látni, amely valahol Európában játszódik. Kinek ne jutna eszébe erről, az az 1947-es magyar film, amely nemzedékek közös élményévé vált? Talán csak a véletlen műve, de nekem a Valahol Európában című filmről Radványi Géza (a rendező) egy újabb filmje is eszembe jut, a Circus Maximus, amely szintén egy cirkuszban játszódik a második világháború alatt.

De ne vonatkoztassunk el ennnyire a daraból. Hisz még nem is említettem olyan epizódszereplőket mint Fogary Judit, aki kétszavas szerepéből is emlékezetes figurát teremtett. Vagy Bimbót, a törpe bohócot (Komáromi István mv.), aki érdekes színfoltja volt az előadásnak. Utoljára hagyjam, de nem utolsónak a méltatlanságban a szineszrendező személyét. Garas Dezsőt. A színpadon nincs túl nagy szerepe, de a rendezés! Remélem, ezt a „Búcsúelőadás” Garas Dezső semiképp sem búcsúelőadásnak szánta.

Duás Anna

A nyáron mint egy zivatar söpört végig rajtunk az aerobic hullám. Lázba hozott szinte mindenkit, de főleg a nőket, akik egy kis csinosággal mi mindenre is képesek... Szóval aerobic lett a sláger. Erről folyt a csevely két berakás között a fodrásznál, aerobicot ajánlva mustrálgatták egymás kondiját a beutaltak a Balaton partján, aerobicmuzsikát szórt a rádió, színesen a tévé. És már nem is csodálkozom, amikor egy darab papír

DINAMIKA

avagy vállalkozó diákok

— Kikből áll a Dinamika? — fordultam kérdéssel a csoport két tagjához. Artner Annamária és Szekeres Tamáshoz, akik készséggel elégtették ki kíváncsiságomat.

rajtunk kívül más is felfedezte az aerobicban rejlő üzletet, sőt számításunkon kívül benünket megelőzve robbantak be a piacra. Végül is a könyvet két orossal meg is íratta a vállalat.

valószínűleg nagyobb lesz az eredményünk.

— Milyen stádiumban van a könyvkiadás?

— A Novotrade nevű kiadó vállalattal tárgyalunk az ügyben. El is készülték a kéziratok és a fotók, de a kiadást a vállalat lemondta, mert, mint kiderült utólag, ilyen jellegű könyvek kiadásához csak orvos szerzők munkáját fogadhatja el. Végül is a könyvet két orossal meg is íratta a vállalat.

A Dinamika által elkészült könyvanyag azért nem veszett kárba, mert a kéziratokat erősen meghúzóva, felhasználták a fotókkal együtt a brosúrához. Nehézségeik itt is akadtak, különösen körülményes volt nyomdát találni. A brosúra négy színű ofszet nyomással készül negyvenezer példányszámban. Terv szerint november végén megjelenik. A huszonnégy oldalas lap ára 24 forint lesz.

— Komoly összegbe kerül egy ilyen brosúra előállítás. Honnan fedezték a költségeket? Miből fizették ki a nyomdát, a fotó- és grafikai munkát?

— Reklámok szerzésével. Enélkül nem ment volna. Általában a sporthoz közel álló reklámokat tesszük közzé a brosúrában.

— És milyen nyereségre lehet számítani?

— Azt biztosra vesszük, hogy nem lesz veszteséges. Ha 15 ezer példánynál többet adunk el, akkor már nyereséges a lap. De olyan haszonnal is jár, hogy akik részt vettek ebben a munkában, saját maguk alkalmazhatták a tanult elméletet a gyakorlatban.

— Milyen terveitek vannak a jövőre nézve?

— Az aerobickal nem érdemes távolban tervezni, mert most van a csúcson, ezután következik a lefelé menő ág. Más elképzelésekkel foglalkozunk, többek között egy új brosúra kiadásával, mert ezen a téren egy csomó dolgot sikerült megtanulnunk, és a kitaposott ösvényeken a jövőben kisebb energiabefektetéssel még eredményesebbek lehetünk.

— Végetül hádd kérdezem a Dinamika szakcsoporthoz tagjait arról, hogy nem hátráltatja-e őket a vállalkozás a tanulásban?

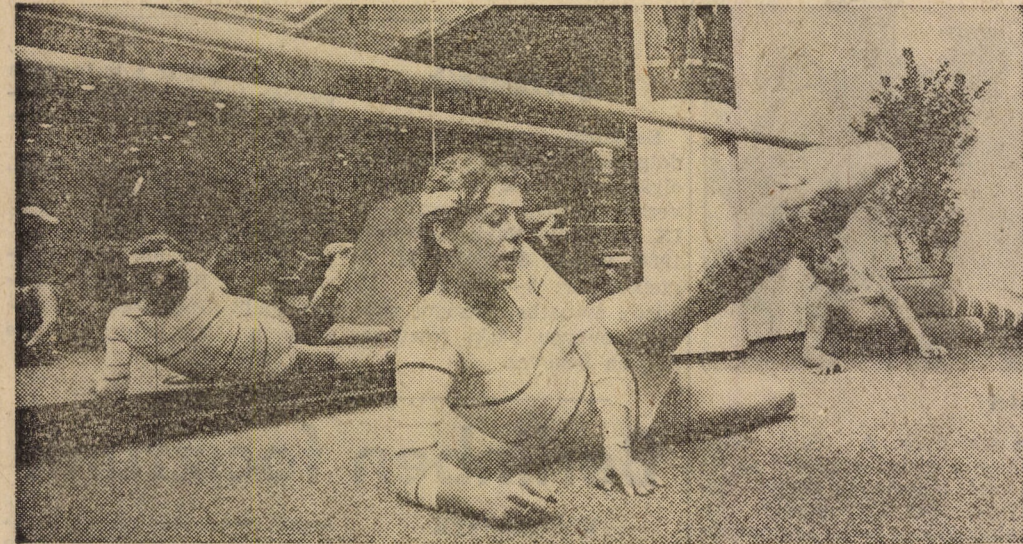

Fotók: Erdős Tamás

— Általában az esetek súlyossága szerint válogatjuk a feladatot. Ha éppen zh-k jönnek, akkor a tanulás az elsőbbség, de ha netán a kisorsvetkezethen gyűlés van, akkor ott a helyünk, mert a szakcsoporthoz három tagjai vagyunk az Economixnak.

Egyszerűen úgy tűnik, bírják irammal, dinamikusak a dinamikusok.

H. E.

után nyúlva, benne éppen aerobic hirdetésre bukkanok.

Dinamika — olvastam az egyik szórólapon a jó hangzású nevet. És rögtön utána szemembe ötlött a közismert négy betű, MKKE. Szóval már az egyetem is! — lepödtém meg. Aerobictanfolyamot hirdetett

— Vállalkozó diákok vagyunk, az Economix egyetemi kizsívóvetkezet egyik hallgatói szakcsoporthoz tartozunk. Ez év márciusában alakultunk. Akkor tizenhárman voltunk, valamennyien diákok. Azóta már tizenhatan vagyunk, de csak fele arányban diákok, időköz-

futtatták tovább terveiket. A könyv és a brosúra kiadása, valamint a tanfolyam megvalósítása látszott reálisnak.

Munkához láttak, elsőnek egy 15 tagból álló team létrehozásával, amelyben a szakcsoporthoz tartozók mellett másokat, sportolókat, tanfolyamvezetőket, jó mozgású fiatalokat is bevontak az üzlet sikeres lebonyolítása érdekében. Voltak akik csak a kurzus szervezésével, mások a könyv vagy a brosúra kiadásának ügyével foglalkoztak.

Míg a leendő tanfolyamvezetők a gyakorlatokat tökéletesítették, mások a városban egy olcsó béru, de minden igényt kielégítő termet kerestek. A választás az Almásy téri szabadidő-központra esett. Ide ugyan nem sokan, mindössze tizenhárom férnek be egyszerre, de a város központjában van. Öltözője, zuhanyozója az aerobicozók rendelkezésére áll, padlószőnyeges, tükrös terme is minden igényt kielégít.

— És volt elég jelentkező a kurzusra?

— Természetesen. Megtette a hatását a hirdetés, amire csak minimális összeget kellett fordítani. Sajtóbemutatót, majd egy nyilvános bemutatót tartottunk, amire 4-500-an jöttek el. A beiratkozásnál két- és négyhetes bérleteket adtunk ki. Árunkat elsősorban a költségeink határozzák meg. A teremért óránként 350 forintot, az oktatásért az oktatóknak — akik a BETA nevű gazdasági munkaközösség tagjai — 200 forintot fizetünk.

— Kik veszik igénybe a szolgáltatást?

— Általában fiatalok, 16-tól 30 év közötti nők, de van közöttük nagymamakorú is. Jelentkezett egy-két férfi is. Férficsoporthoz azonban nem merünk indítani, arra gondolva, nem lesz egy teljes csoportot kitevő jelentkező. A későbbiekben azonban megkíséreljük ezt is.

— Mennyi a haszon belőle?

— Augusztusi zárásnál nyolcezer forint volt. Ez elég kis összeg, nem ennyire számítottunk. Jobban jártunk volna, ha itt az egyetemen saját stúdiót indítottunk, de ez több dolog miatt nem sikerült.

— Megéri a szakcsoporthoz tartozni?

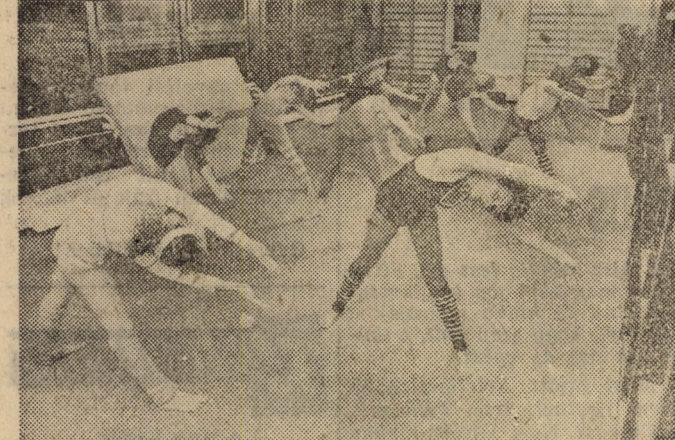
— Ha folyamatosan jelentkezik a szervezés, akkor igen. Ha önmagában csak az Almásy téri kurzust nézzük, akkor nem érné meg, de a brosúra kiadásával, ami persze rizikós,

az MKKE kizsívóvetkezet Dinamika szakcsoporthoz. A szórólapon olyan szolid, egyetemi életünkből közismert, diákos „házikészítmény” volt. Világszámmak tűnt viszont, amikor a tévé Ki mit tud? adása közben bűgő hangján Gálovölgyi János, a játékvezető a Dinamika aerobicjára csábította a nézőket.

Listen we begin the warm up / S'omach pullin! / Buttoch night / Begin the head-roll / to the right and back, left, forward, again / to the right and back, left, forward / now the backwards / to the left and back!...

A bájos Jane Fonda diktálja ez mutatja is az aerobicgyakorlatokat. Itt, ahol év közben széki táncot gyakorolnak, most

az amerikai sztár mozdulatait lesik — persze, csak videokazettáról. Harmincöt fok meleg van kint. Az egyetem gyakorló tánctermében a lányok még be is „melegítenek” maguknak. Kondicionálnak, aztán következik az igazi. Egyenként mutatja be, ki-ki hogyan tartana egy aerobicórát. Kemény munká folyik. Július közepétől már ők tanítanak másokat. Szőnyegpadlós teremben, óriási tükrök előtt, kellemes zene kíséretével — szóval ezt kínálja a Dinamika.

ben ugyanis többen megszerzték a diplomát, így a csoport másik fele aktív közgazdász. Az volt a célunk, hogy közgazdasági jellegű tanácsokat adunk az igénylő vállalatoknak. Kiderült azonban, hogy e témában versenyképtelenek vagyunk a gyakorló közgazdászokkal szemben, akik iránt viszont komoly kereslet mutatkozott.

És akkor jött az „ötlet”. Cséfalvay Gábor nemzetközi szakos hallgató — ma már diplomás — dobta be az aerobic témát. Mi még nem hallottunk róla, noha Nyugat-Európában már kultusza volt. Először Gábor beszélt róla nekünk. Úgy véltük, érdemes megfoglalnunk az ötletet. És így tör-

tént, hogy belevágtunk az aerobicba.

A szakcsoporthoz ez volt az első jelentősebb megmozdulása. Egy komplex szolgáltatást terveztek. Az aerobic szalon a tornakurzusokon kívül orvosi, kozmetikai tanácsadással, étkezési javaslattal állt volna az érdeklődők szolgálatában. A kurzuson kívül tervezték egy könyv és egy brosúra kiadását aerobic témával.

— Irreálisnak tűnt azonban az első elképzelésünk megvalósítása, miután kiderült, hogy

Minden relatív

Fontos választás elé került mostanában a harmadik évfolyam: el kellett dönteni, hogy ki melyik szakszeminariumra (és alternatív blokkra) jelentkezik. Úgy látszik azonban, hogy mint minden, a diplomátéma megválasztásának a fontossága is csak relatív.

Szerintünk ugyanis minimum két-három hétre szükség lett volna a legszimpatikusabb témák kiválasztásához, a felsőbb hatalmak azonban az engedélyezett négy-öt napot bőven elegendőnek találták, hiszen még a szombat, vasárnap is belesett, amikor nemigen lehet másoktól (főleg oktatóktól) tájékozódni a témák érdekessége és a szemináriumok színvonaláról.

Ehhez képest az ipar kar még egészen kiváltságos helyzetben érezte magát, mikor szerdán (november 9-én) személyre szólóan megkapta a tájékoztatót. Szemben például az áruforgalom szakkal, ahol csütörtökön, illetve pénteken kaptak a csoportok három-négy példányt, és mindenki átlag háromnegyed óra jutott, hogy döntson. (A jelentkezéseket november 15-én kellett leadni.)

Választásunk jelentősége persze nem mérhető egy vállalati igazgató döntéséhez, de szerény személyeseként szempontjából mégsem az utolsó kérdés.

Sz. A.

Kártyavető

Fiúk, lányok, oktatók figyelem!

A láb mindig kéznél van

Négy vállalkozó szellemű hallgató elhatározta, hogy alakít egy futóklubot. Szeretünk mozogni, jólesik egy kis mozgás a ban. (Ez lesz a nevünk.) Még valami. A túrazsakovásaimal között szerepelt egy kulcsos ház. Nos, ez megegyezik a mi egyik álmunkkal is. Hallottuk, hogy a testnevelési tanszéknek van olyan terve, hogy egy faházat szeretnének szerezni a Szabadság-hegyen. Ha ez sikerülne, nagyon klassz lenne, a túrázók és mi vállalnánk a fenntartását társadalmi munkában. Hétközben akár ültöznek is használatunk, hiszen a Szabadság-hegy ideális terep a kocogásra), hét végén pedig ki is lehetne adni, ami nem is jelentéktelen bevétel jelentene, pláne, ha víz is van benne. (Akár 100 Ft-ot is jelenthet éjszakánként per koponya.) Szóval ez nagyon jó dolog lenne — ha sikerülne megvalósítani.

Sőt, ha van kedvünk belevágni, felkészíthetünk a „Futapest”-en való részvételre, az „Aranyjelvényesek az olimpiára”, vagy bármilyen más, akár maratoni távú túregyüttjárásban való részvételre is. Várjuk tehát mindazon halgatók (fiúk és lányok) és oktatók jelentkezését, akik éreznek erőt, kedvet, és látnak fantáziát magukban, bennünk, és a „Fut-gáz”-ban. (Ez lesz a nevünk.)

A „Fut-gáz” iránt érdeklődőket szerettel várjuk, ez ügyben Prinz Ferenc II. éves és Budai János III. éves hallgatót kell elkapani.

Közgazdosnak lenni

Először csak távolról csodáltam.

A felvételi idején aztán közelebről, majd belülről is megcsodálhattam az öreg intézmény falait. Beléptem a nagyajtón, az aulába, s rögtön magával ragadott az egyetem varázsa. Bár a lépcsőfordulóban ijedten hagyottam le a fejemet egy-egy gerenda miatt, s meglepő ügyességgel szalamosztam öltönyömben a kőművesvödörök között, mégis ellenállhatatlan vágyat éreztem, hogy közgazdos lehessenek. Olyan közgazdos, aki a sokat csodált egyetemi légkörben találkozik a tudományjal.

Aztán felvettek. A jó hírt meghallotta a hadsereg is, s mindjárt hatalmas igényt tartott rám. Egy évig ők „tanítottak”, nem hittem volna például, hogy nyelvi kultúrám tovább gazdagítható, és azt sem, hogy én tagadhatalmú „előfelvételi egyetemista” vagyok...

A leszerelés után már tényleg elérhető községbe került az egyetem. Régebb óta idejárom ismerőseimtől azonban azt hallottam, hogy sok minden megváltozott. Az aulába besüt a nap, omlanak a falak, s igen nehéz bejutni az egyetemre: már csak azért is, mert körbe van palánkolva. Az igazat megvallva, én nem nagyon hittem ezekben a pletykáknak, még mindig bízkodtam. A szóbeli tájékoztatón aztán kezdtem megsejteni valamit, amikor a kezembe nyomtak egy térképet. Itt lesznek az óráid, gyalog mindegyik megközelíthető, s megismerheted útközben Budapest lakosságát. Az egész akkor jutott el a tudatomig, amikor rádőbentem: NINCS ÓRAM AZ EGYETEMEN! Én a Veres Pálné utcába, a Kintzsisbe, a Nyelvi Intézetbe, a Műszaki Egyetemre járok. Hogyan fogom ezt kimagyarázni rokonaim körében, ha mindig az utcán látanak?! A minap igen különös, de jellemző dolog történt velem. Vélletlenül be akartam tévedni az egyetemre, de az egyetemi légkör helyett festékszagot, a tudomány helyett pedig ébren nyúló létrán üldögélő munkással találkoztam. Nyomdafestéket nem tűrő szavaiból kihámozva a lényegét megértettem, hogy azt sérelmezni, milyen meggondoláshiból akarok én bemejni az ajtón. Valóban felháborító dologot csinálhattam, de azért mégsem kellene annyira felvágnia arra, hogy most ő jár a Közgazdosra.

Én pedig mostanában megint csak távolról csodálom

Marosi László

A teaház decemberi programja

Teaházunk a páros heteken szombatoként 17 órától, a páratlan heteken péntekenként 18 órától tart nyitva! Vendégeinkkel a beszélgetést nyitást után 1 órával kezdjük!

December 3. szombat 18 óra: Lehetetlen formák, avagy: több dimenziós terek?

F. Farkas Tamás logikai formatervezési és szerveződéskutatásairól. Diavetítéssel illusztrált előadás.

December 9. péntek 19 óra: Esély, vagy esélyhiány? Varga Csaba: Hogyan született a „Kossuth” egyelet? Önszerveződés egy falusi közösségben.

December 17. szombat 18 óra Bródy András a „Lassuló idő” című könyv szerzője. Oktatásügyi infrastruktúra és gazdasági növekedés.

December 23. péntek 19 óra: Kötetlen beszélgetés közös dolgainkról. Az egyesületről, a „Lapról”, a teaház programjáról. Teaházunk januárban zárva tart. Februári programunkkal plakátokon és az egyetemi lapokban jelentkezünk. (Teaház: Műe. rkp. 9 „R” Klub).

A szerv. biz.

ENGEN IS JÓKOR száll meg az ihlet! Akkor jut eszembe, hogy a rögbi egy kicsit ismertebbé tegyem, hirdelve annak veszélytelenségét, amikor kénytelen vagyok egy szép naplementével a szemem körül mutatkozni. Ennél nagyobb kellemetlensége senkinek ne származzon abból, hogy ezt a nálunk idegen és

A magyar rögbi

amikor a létező öt-hat csapat rendszeresen találkozott a hétvégéken, s ádáz küzdelmet vívott egymással. A játékosok öregegtek, a meccsek rövidültek, végül már csak a sör maradt. A sportág ezután pár

A rögbi fejlődése az elmúlt néhány év során így is jelentősnek mondható, hiszen a tény, hogy jelenleg Budapesten, Kecskeméten és Esztergomban is van csapat és további 2-3 megalakulása is

szerben játszik. Így a torna két és fél-három óra alatt lebonyolítható.

„Na jó-jó, de végül is mi a rögbi, eszik-e vagy isszák?” — kérdezhetik sokan. A játékot sokan összetévesztik az amerikai futballal, ahol bukósakkal áll- és combtömésekkel, törésekkel és az életükkel játszanak. Itt egymás támadását illetően is kötetlenebbek

„Szüksében” a BEAC az Esztergom elleni meccsen. Az eredmény 44:4

sajnos fenntartásokkal fogadott sportágot üzi.

Ez utóbbi megjegyzéssel, azt hiszem, nagyjából sikerült is a rögbi otthoni helyzetét értékelnem. Nem sokan gondolják, hogy a „rugby” a világon a hatodik legelterjedtebb sportág, 106 országban vetette meg a lábát, és népszerűségét tekintve csak a futball, a kosárlabda, az atlétika, a röplabda és az úszás előzik meg. S ahhoz kétség sem férhet, hogy amikor 1823-ban William Webb Ellis angol fiatalember egy focimeccsen végső kétségbeesésében a labdával a kezében indult meg az ellenfél kapuja felé, akkor a világ jelenleg legnépszerűbb amatőr sportját indította útjára. Nem véletlenül emelem ki az amatőr jelzőt. Mert a magyar rögbi-sekről egy perc játék után bárki megállapíthatja, hogy nem igazán profik. De ki hinné, hogy azok a játékosok, akiknek a kedvéért világszer-

Jobb a labdától minél előbb szabadulni!

évig nem tudott talpra állni. 1980-ban néhány lelkes fiatal a BEAC színeiben kezdett hozzá — gaz, bokrok és fák kirtásához egy elhagyott területen a klub engedélyével. Így jutottak egy játéka alkalmas területre. Olyan „öreg-gek” vették kezükbe az irányítást, akiknek öt-hat évvel

várható, önmagáért beszél. Az út azonban göröngyösebb, mint bárki gondolná. Göröngyös a szó szoros értelmében: a BEAC csapatának pályája jelenleg építkezéshez felvonulási terület, s örökre megszűnt rögbis célokat szolgálni. A klub futballpályáját, mely az NB XV-ös focicsapat szolgálatában áll, a kilakoltatott játékosok csak száraz időben használhatják. Téli idején marad a Gellérthegyre futás. S a piszkos anyagiak? A csapat a minél több játéklehetőség érdekében megpróbál külföldi partnereket szerezni. Ily módon került sor például a hagyományos osztrák-magyar ligaválogatott mérkőzésre Győrben november 20-án. De ezeknek a kapcsolatoknak az anyagi terheit a játékosoknak kell vállalniuk. Az utazások Csehszlovákiába, Romániába, az itteni vendéglátás, a felszerelés beszerzése nem csekély összegek kiadását követelik meg. Az egyesülettől évi tízezer forintot kap a csapat és néha a buszt kedvezményes áron. S mindezt a sok áldozatért mit kapnak a rögbisek cserébe? A játékot. Néha meg kell elégedniük azzal, hogy nem döntik meg az 1973-ban Dániában felállított 193-0-ás vereség-világsúcsot, de alkalmanként sikerül egy-egy külföldi első- vagy másodosztályú csapatot is „megcsípniük”.

ILYEN MOSTOHA KÖRÜLMÉNYEK között felbecsülhetetlen értékű az a segítség, melyet az utóbbi évben a brit nagykövetség egyik munkatársától, Mr. John Youngtól kapott a magyar rögbi. Nem sajnálva időt, pénzt, fáradságot, kijárt a BEAC edzéseire, s még vidékre is mindig a csapat után utazott, hogy mérkőzéseket vezessen. Szakirodalmat szerzett, megajándékozta a fiúkat egy labdával, s igyekezett minél több technikai és taktikai tudást átültetni a magyar „tanítványba”. A brit nagykövetség révén november 27-én sporttörténelmi eseményre került sor a BEAC-pályán. A magyar rögbi történetének első tornáját rendezik meg, melyhez a követség felajánlott egy 45 cm-es vándorserleget. A mérkőzésorozat érdekessége, hogy 15 helyett hét-hét játékos játszik csapatonként, de az eredeti szabályok szerint, nagypályán. Ez olyan, mintha tízezer helyett ötven rúgnák a labdát egy focicsapatban. A roppant nagy fizikai megterhelés miatt egy félidő negyven helyett csak hétféltől a nyolc résztvevő csapat egyenes kieséses rend-

a szabályok. A rögbi célja, hogy a csapat a labdát az ellenfél alapvonala mögé helyezze. Ezt négy ponttal jutalmazzzák, s ha az ezután jutalomrúgás átmegy a H-alakú kapu keresztléc fölé, az még két pontot jelent. Minden egyéb helyzetben (szabadrúgás, vagy kapurúgás játék közben) elért ilyen gól 3 pontot ér. Ami a sportágot különösen fásztóvá teszi, az a test-test-elleni harcok kívül az, hogy aki a labda vonala előtt tartózkodik, az leszen áll és így játékba hozhatatlan. Csak azt lehet kézzel és testtel a nyaka alatt támadni, akinél a labda van. A labdát dobni csak hátrafelé lehet, és előrerúgással is csak azt lehet megjátsszani, aki az elrúgás pillanatában a labda mögött áll. A két félidő közti szünet csak ötperces, s a küzdő felek azt is a pályán töltik. Ezt a szabályt azóta vezették be, mióta egy játékost annak idején az öttőlözöl elraboltak. Bajnoki és válogatott mérkőzéseken cserélni csak sérülés esetén szabad — orvosi jóváhagyással. Mindebből kitűnik, hogy a rögbihez nagy tüdőszükség van, mert 80 percen át ott kell lenni, ahol a labda van.

Jó lenne, ha Magyarországon is egyre többen lennének ott...

Héder Barna

Hajrá Közgás!

Sportműsor

NB I-es női röplabdacsapat: November 25., péntek, 15 óra: Közgáz-ATSC, Kinizsi u.
November 26., szombat, 14 óra: ATSC-Közgáz, Almásfüzfő.
NB II-es női kosárlabdacsapat: November 26., szombat, 13 óra: Közgáz-KEAC, Kinizsi u.
November 30., szerda, 20 óra: Gyógyeped. Főisk.-Közgáz, VII. ker., Landler u. 2.
December 4., vasárnap, 9.20 óra: Kandó-Közgáz, XI. ker. Műgye-tem rakpart 1-3.
December 10., szombat, 9.30 óra: Közgáz-Székesfehérvár, Kinizsi utca.
NB II-es férfi kosárlabdacsapat: November 24., csütörtök, 19.45: Közgáz-MAFC, Kinizsi u.
December 1., csütörtök, 18.15: Köhször-Közgáz, X. Maglódi út.
December 4., vasárnap, 10.40: Kandó-Közgáz, Kinizsi u.
December 7., szerda, 20 óra: Közgáz-MALÉV, Kinizsi u.
December 10., szombat, 13 óra: Közgáz-Siófok, Kinizsi u.

Sportmozaik

Sakkozni szerető és tudó dolgozót, hallgatót keresünk, olyanokat, akik szeretnének versenyszerűen sakkozni. A IX. kerületi Sakk Szövetség 1984. január 8-május 31. és szeptember 8-december 15. között csapatbajnokságot szervez, amelyen bárki részt vehet, ha benevez.

Az érdeklődők a testnevelés tanszék hirdetőtábláján olvashatnak bővebben a tudnivalókról.

Az országos egyetemi és főiskolai teniszbajnokságon indultak a közgázosok is. Férfi egyéni II. helyezést lett Csépai Ferenc, a női csapatversenyben a Bod Eszter-Ágoston Judit összetételű csapatunk a III. helyet szerezte meg. Gratulálunk!

Berlinben fociztunk

ELŐZMÉNYEK

Ez év szeptemberében 20 „közgázos” alakított egy nagypályás labdarúgócsapatot. Már régóta ismerték egymást, sokszor együtt fociztak a MAFC vagy a BEAC valamelyik kis-pályáján, de úgy érezték, valahogy többre, rendszeres sportolásra lenne szükség. Innen már csak egy lépés volt a csapat megalakítása. A csapat jelenleg a Közgáz színeiben a magyar labdarúgás legelső osztályában rúgja a labdát. Bár kapunk segítséget a testnevelési tanszektől is, nagy részben „önellátóak” vagyunk.

Októberben született meg az elképzelés arról, hogy valamely testvéregyetemünkkel össze kellene mérni erőnket. Szerencsére a berlini közgázosi főiskola gyorsan reagált levelünkre, így alig három hét alatt megvalósult az álom.

A TÚRA

15 focista és 5 barátunk vágtat az útnak november 3-án a Keleti pályaudvarról, hogy három napra a berlini főiskola vendégei legyünk. Pénteken reggel érkezünk, majd pár óras városnézés következik. Délután foglaltuk el helyünket a főiskola minivárosában, utána rögtön egy mini-

tornát rendeztek német barátaink a tornacsarnokban. Ezen a Közgáz 2 csapat képviselte, egy csapat volt a főiskoláról és egy csapatot alakítottak a főiskolán tanuló külföldi diákok. A 18 óras út és a délelőtti hosszú séta ellenére ezen az éjszakai tornán (11-ig tartott) csapataink jól szerepeltek és kemény küzdelemben a 2. és a 3. helyet szerezték meg a német diákok csapata mögött.

Másnap korán keltünk, mivel mérkőzésünk 10 órakor kezdődött és előtte még egy fél órát kellett utaznunk. A mérkőzés az egyik berlini első osztályú csapat (1 FC Union Berlin) salakos edzőpályáján folyt le. Csapatunk bágyadt, erőtlén játékot nyújtott, ennek tudható be a 4:0 (2:0)-ás vereségünk. Az első félidő mintegy 15-20 percétől elteltünk nem azt nyújtotta a csapat, ami elvárható tőle. El kell ismernünk, ezen a napon német barátaink erőteljesebben, jobban játszottak.

Délután az 1. FC Union Berlin-Hansa Rostock (1:1) első osztályú bajnoki mérkőzést tekintettük meg. (1. FC Unionról azt illik tudni, hogy a berlini fiatalok csapata, népszerűsége a Fradiéhoz hasonlítható, jelenleg a két csapat bajnokságukban elfoglalt helye is hasonló).

Este a főiskola hangulatos diákklubjában már a sörögyasztás és a tánc területén kellett helyállnunk (ez valahogy jobban sikerült).

Vasárnap délelőtt még tettünk egy sétát a városban, majd délután szendvicssel és egy hordó sörrel vártak a német diákok bennünket a klubban. A jól sikerült búcsúztatón órákon keresztül énekeltyünk felváltva német és magyar dalokat. Legtöbben még napokig maradtunk volna, de sajnos vonatunk indult Magyarországra felé. „Viszontlátásra tavasszal Budapestten!” — búcsúztunk egymástól.

FELHÍVÁS

A testnevelési tanszék november 24-től csütörtökönként 10 órától a Kinizsi utcai tornateremben fakultatív testnevelésórákat indít röplabdázni szándékozó fiúk és lányok részére.
Gyertek minél többen!

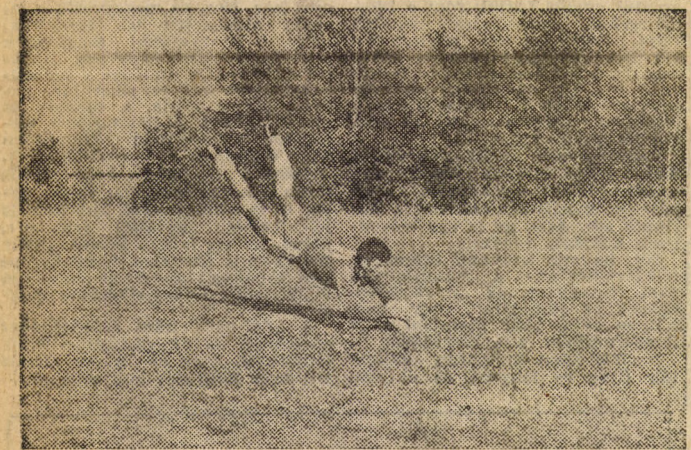

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Lapja

Felelős szerkesztő: FARKASINSZKYNE HALAY EDIT Szerkesztőség: 1093 Budapest IX., Dimitrov tér 8. Telefon: 174-548

Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3.

Felelős kiadó: TILL IMRE igazgató 83-5129 Szikra Lapnyomda, Budapest Felelős vezető: CSUNDES ZOLTAN vezérigazgató

A játék sava-borsa: a cél

te megtöltik a negyven-ötvenezres stadionokat a rögbi szerelmesei, s milliók szoronganak a tévék előtt, egy fillért sem kapnak azért, amit világ-színvonalon művelnek. A mérkőzések bevételeit a kis anyagi fedezettel rendelkező klubok fejlesztésére fordítják. Pályát, öltözőt építenek, szerelést vesznek iskolai csapatok számára.

Azonban igazságtalanság lenne a honi rögbisek helyzetét egy kélezgintéssel elintézní. A gyökerek a hetvenes évek elejére nyúlnak vissza,

azelőttől nem a sör jelentette a felejthetetlen emléket.

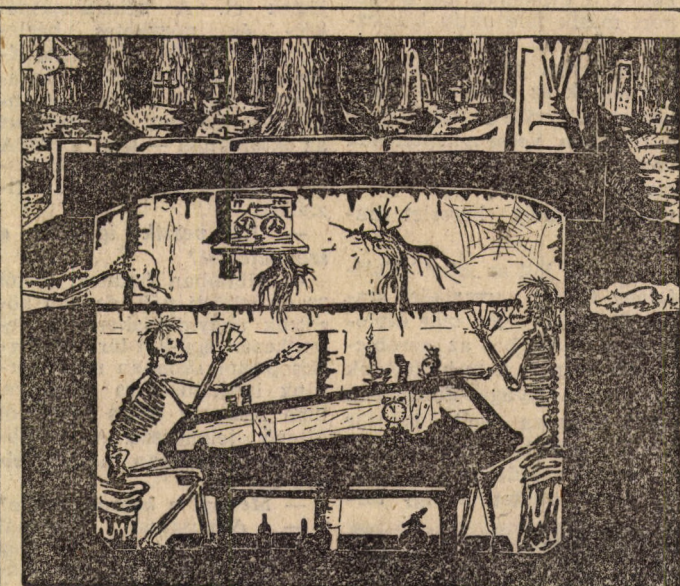
A MAGYAR RÜGBI lemaradása a többi európai szocialista országgal szemben is tetemes. Romániában már 1914-ben volt a sportágnak szövetsége, s az összes kelet-európai ország közül legké-sőbb csatlakozó Bulgária is már több mint 16 éve tagja a FIRA-nak (Federation Internationale de Rugby Amateur), melynek 1934-ben Csehszlovákia alapító tagja volt nyolc másik ország társaságában.

túl a kézi és automata vezérlésű, tán még a kandúrmacc-rátorig — utóbbiakról köztudomású, hogy a kézi az előnyösebb, mert a farkán is lehet visszafelé tupirozni a szórt —, mindenféle elmés szerkezet leírása. Nem kelle-ne akkor a hajtogatással vacakolni. Bárki összeállíthatná otthon a saját kis hajtogató-gépet.

Peterson R.

Megindult az agyam...

A minap éppen a Klub Közlönyt hajtogattuk s nagyon szaporítlanul ment, hiába csináltuk négyen. Elvégre 1000 példányban jelenik meg a lap. Valaki közben azt a megjegyzést tette, milyen jó lenne egy Közlönyhajtogató automata. Nekem ettől megindult az agyam. Eszembe jutott, hogy készül az új Termelés technológia jegyzet. Mi lenne, ha kiírnánk egy pályázatot Közlönyhajtogató gép tervezésére? A legsikerültebb alkotás — szempont a több célú felhasználhatóság is — helyet kapna az új jegyzetben. (A bíráló bizottságban képviselve lenne a termékek tanszék, a Klub Közlöny és a hallgatóság.) Abban ügyis benne van a paradicsomszűretelő géptől kezdve a deszkavágó-szecs-kavagón kereszt-

Betli (Marosi Zoltán rajza)

A játékos

Kicsit szédül a feje, no persze, nem kellett volna annyit cigizni tegnap. Mind-egy. Mennyi az idő? Kilenc óra, reggel, köd.

Na, most hová? Ugye, lehetne — felkelni, mosakodni, lemenni a boltba reggeliért... mindegy először is elszívunk egy cigit. Mi is van most? Valami előadás, azért biztos nem kár. Még a tegnapi biliárdpartisorozat pontjai vibrálnak fejében. Egy kicsit vastagabbra, úgy... no, most jól megrúzni, ez az, szép volt, és állás, na, vékonyan, falról, nem, nem, nem kellene mindig játszani, nem megy.

Félreállás, dákóátdadás, unott nézése a pontoknak, amit a jól ismert figurák csinálnak. Miért? Miért van itt minden este? Miért küzd a lehetetlen ellen, hisz ez egy örü-

let, hisz mindig lesz egy állás, amit már nem fog tudni megcsinálni, és hiába mondják a többiek, hogy szép volt, ő tudja, semmi az egész.

Most rájött. Értelmetlenség. Nem fizetnek érte. Tönkreteszte magát. Nem játszik többet. Helyette inkább tanulni fog, sétálni a Gellérthegyen, laborba jár, meg előadásra, este tízkor mindig lefekszik, reggel hétkor már az uszodában lesz...

Hoppá! Majdnem leesett a hamu az agyra, na, hova lehetne póccinteni? Na, mind-egy.

Nincs bőr. Nincs bőr a dá-kón.

Ő mégis ott játszik bőr nélkül, a figurákkal, akik énekelnek, kiabálnak. Kocc. Ez szép volt.

Nagy Csaba